

ENTRA= LISTA

CENTRALISTA

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp György.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi Iskolája.

Kézirat gyanánt.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 7.

Telefon: 383—141.

Megjelenik minden tanévben kétszer: decemberben és júniusban.

Évi előfizetési díj: 2 pengő.

A m. kir. póstatakarékpenztári csekkszámola száma: 25,219.

*

Tisztelettel kérjük az elmaradt előfizetések mielőbbi megküldését.

A címváltozást tisztelettel kérjük bejelenteni.

TARTALOMJEGYZÉK

Üzenet. <i>dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök atyánktól</i>	3
Gyermek — Király. Irta: <i>Hegyi László</i>	5
A mi életünkben Őszi ritmusok. Irta: <i>Rezek Román O. S. B.</i>	8
A szentély titkai	9
Itthonról	12
Aki a jövőről gondoskodott	17
A „Nemes iskola” élete	17
Könyvek között	20
Jó munkát!	21
Hírek a Szemináriumból	22
A Szeminárium növendékei	25
Örökmécs. Irta: <i>Marcell atya</i>	26
Mások életéből	27
Ének Boldog Margitról. Irta: <i>Mentes Mihály</i>	30
Falusi káplán beszámolója	31

Az esztergomi főegyházmegyei hatóság 3268—1937. sz. engedélyével.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

CENTRALISTA 1940 DECEMBER

Üzenet

dr. Glattfelder Gyula
esauádi püspök atyánktól

A centralista kispap és nagy ambícióval szerkesztett lapja is küldetése nagyságát abból az elgondolásból ismerheti meg, amelyet a Centrale Seminarium létesítése és gondozása elárul. Érdemes a Központi Papnevelőintézet történetében lapozni, s főleg az alapító egyházi és állami tekintélyek fundacionális leveleit olvasni, hogy megértse minden centralista, mit várnak tőle. A magyar katolikus Egyház elitcsapata számára kívántak nemcsak meleg otthont, de nagy energiát keltegető s nehéz feladatokkal arányban álló tettekkészséget nevelő vezérkari iskolát alapítani. Hiba volna azonban, ha ezen célkitűzések palesztrájában törpe egyéniségek vagy szürke átlagemberek foglalnék el a helyet az igazi kiválóságok előtt.

Az intézet évkönyveiben, az egyetem följegyzéseiben vagy az ifjúkor iniciatíváit leginkább ragyogtató Magyar Iskola történetében a papi kiválóságok nagy tettekre törekvő lendületének nem egy ragyogó példájával találkozunk. Negyven-ötven év előtt még, amikor intellektuális eszközökkel véltek meghódíthatni mindent, a tudományos kísérletek és irodalmi kezdeményezések tömege ragadja meg a figyelmet. Abban a korban az irodalmi tevékenység ambíciója annyira uralta az ifjú leviták lelkét, hogy az élet hangos követelményeit észre sem vették, s ideális elfogultságukban úgy vélték, diadalra lehet vinni az Egyház ügyét, ha papjai tudományos téren fölvehetik a versenyt ellenségeivel. Tragikus események nyitották ki a magyar papság szemét, s értették meg vele,

hogy a közéleti és társadalmi kérdések éppoly figyelmet követelnek, mint a tudomány érdekei, ha az életet nem akarjuk befolyásunk alól kiengedni.

Az egyházpolitikai és világnézeti harcok századvégi és XX. század-eleji kora a magyar papság figyelmét is az agitációra és szervezkedésre koncentrált. Ha sokszor tervszerűtlenül is, de mégis tiszteletreméltó erőfeszítések történtek és alkotások létesültek a következő évtizedek során, amelyek a kezdeményezők és munkatársak neve számára glóriát biztosítanak. De bármennyire kívánatos is a társadalmi és egyesületi tevékenység, baj volna, ha ugyanoly egyoldalúságba torkollna, mint a félszázad előtti túltengő intellektuális erőfeszítés. Az Egyház egyetemes küldetése és a Krisztus-királyság minden helyzetben érvényesítendő jellege miatt a klérus nem lehet egyoldalú, s amint tevékenysége nem szorítkozhatik könyvtárakra, éppúgy nem merülhet ki a fórumokon sem. Az apostoli szó: „omnium debitor sum” annyit is jelent, hogy a papnak, tehát a kispapnak is, otthon kell lennie s érdemleges munkát teljesítenie a tudományos téren éppúgy, mint a közéleti, karitatív és szociális tevékenységben, s nem szabad megengedni, hogy akár divat, akár egyéni hajlam egy irányban abszorbeálja tehetségeit.

Ma a közéleti — okos és katolikus papi stílusú — tevékenység számunkra a kor parancsa, de ugyanúgy **becsületügy, hogy búvárkodni és a tollat is forgatni tudjuk és szeressük**, mert ha tudományos téren a magyar papság nem fog lépést tartani a világiakkal vagy ellenfeleivel, toborzó és szervező munkánk alaptalan és tartalmatlan lesz, s a katolikus élet elpaganizálódása fog bekövetkezni, ami egyértelmű a súlytalansággal és semmibevétellel.

A centralisták azért vannak a centrumokban, mégpedig nemcsak helyzetileg, hanem a figyelem központjában is, hogy ráeszméljenek minden irányú kötelességükre. Akinek Isten apostoli agitatorikus erőt juttatott, az készüljön fel ennek az adottságnak kifejlesztésére, de szintén nem „in persuasibilibus humanae sapientiae verbis”; aki pedig érzi, hogy a szellemi munka terén tud kincseket találni és értékesíteni, az ne kislelkűsködjék s ne húzódozzék, hanem fogja meg a könyvet és a tollat, és értse meg, őneki ezen a küzdőtéren helytállni becsületbeli kötelessége, mert az Egyháznak lemaradni sehol sem szabad, s a centralisták akkor foglalják el csak méltóképpen centrális helyüket, ha ezt a küldetéstudatot fokozott mértékben érzik és ragyogtatják.

GYERMEK - KIRÁLY

Ira: HEGYI LÁSZLÓ

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis madár. Olyan volt, mint a többi. Amikor aranyosan zuhogott a napfény: vidáman repkedett, csicsgett, zöldesen csillogó falevelek közt bujócskát játszott. Ha meg az eső zuhogott, akkor ő is keresett magának valami kis védett zugot, ahonnan bántatlanul hallgathatta az eső kitarató, csöbögő, egyenletesen szürke muzsikáját. Szóval, a kis madár olyan volt, mint minden más dalos, szárnyas, csicsergő teremtese a jó Istennek. De csak kívülről. Belül, — ő belül nemcsak a játékos kedv dobogtatta a kis szív-masínát. Belül nagy vágyak dolgoztak. A kis madár el akart jutni egy olyan országba, ahol nem kell hideg elől menekülni, ahol sohasem esik az eső, ahol mindig illatosan csillognak a füvek a harmatgyémántoktól. Sokan azt mondták: ilyen ország nincs; de a nagy bőrkötésű főlíánsokból a kis madár megtudta, hogy mégis van — és egy szép, hivogatóan napsugaras és biztatóan ragyogó hajnalon elindult megkeresni — Gyerme-király birodalmát. Repült-repült hosszú napokon, még hosszabb éjtszakákon át. Az út nem olyan volt, mintha a boldogság országába vezetne. Sokszor volt vihar, villámlás, dörgés; de a kis madár csak repült tovább. Kérdezte a felhőket: nem jártak-e a Gyerme-király birodalmában? A felhők nem voltak ott, nem tudták. Kérdezte a szelet, a vihart — de itt sem kapott feleletet. A kis madár azonban nem veszítette el a bátorságát: nehezülő szívvel, de azért vitézül folytatta az utat tovább. Egy reggel aztán úgy látta, hogy a nap fényesebb, a levegő illatosabb — de elmúlt a nap és mégsem ért célhoz. De amint jött az este, titokzatos fények csillantak meg az alkonyatban, és mikor egész sötét lett, a kis madár tudta, hogy ma este célhoz kell érnie. Repült, repült lüktető szívvel. Egyszer csak egy furcsa, nagy csillag jön feléje — és a kis madár érezte, hogy itt a megoldás. Csatlakozott a csillaghoz és várta, mikor érnek el a Gyerme-király birodalmába. Egyszer aztán a csillag azt mondta: itt vagyunk. A kis madár lenézett. Lent bárányok fehérlettek, pásztortűz pislákol, istállóablakon fény szűrődött ki. Olyan volt, mint más közönséges vidék, de a kis madár tudta, hogy ez a boldogság országa. Örömeiben leszállt, odarepült az istálló ablakához és csőrével háromszor hivogatóan megzörgette az ablakot. Belülről egy asszony nézett az ablak felé, aztán egy férfi, aztán egy gyermek... A Gyerme-király. A kis madár hívására felemelte a kezét és kis keresztet rajzolt a levegőbe. — Attól az időtől fogva a kis madár mindig ott maradt. Volt vihar, volt szél, volt villámlás, dörgés, — de neki mégis a boldogság országa volt az a föld, mert tudta, hogy valaki már elvetette a mustármagot és már nő a fa, amelynek ágai, levelei között minden égi madár biztosan védő menedéket talál.

Igy olvastam valahol ezt a mesét.

És most, az utolsó szemináriumi karácsony előtt úgy érzem és velem együtt minden utolsó éves teológus, hogy ez a karácsony már nemcsak hivogató, meleg, hangulatos ünnep lesz, hanem útmutató is. Mert minden fiatalos, mosolygó lendület mögött ott van egy nagy kérdés: egy egész jövőndő papi élet kérdése: lesz-e bátorsága a lélekmadárnak hinni a Gyerme-király birodalmában? Lesz-e bátorsága nekiindulni, hogy minden viharon és villámláson és pusztító orkánon keresztülvágja magát? Lesz-e bátorsága bízni önmagában, hogy nem szédül le a magasból a hosszú nappalok és még hosszabb éjtszakák gyöttrő magánosságában? És mindezt egy álomért, mely talán ott született meg a napfénykeltette vidámságban vagy a vihar elől elzárt, melegen védő otthonban?

Nagy kérdések!

Ettől a karácsonytól várok feleletet.

Hisz ez az ünnep mindenkinek mond valamit. Az öregeknek békét, az éhezőknek kenyeret, az árváknak vigasztalást, az elhagyottaknak szere-

tetet, a kétségbeesetteknek reményt, — de mit mond a szeminárium ajtaját maga mögött becsukni készülő utolsó éves teológusnak?

És tényleg, van szava ezekhez is. Mintha hallanám...

*

— A Gyermek-király birodalmába indulsz. Indulj vidáman, bizakodva. A te Mestered azt mondta egyszer: Ha nem leszel olyanok, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyországba. Ne felejtsd: a gyermekek nem önzők, nem fáradtak, nem cinikusak — azok tudnak nevetni, tudnak csodálkozni és tudnak magukfeletten nézni minden szembe, ha ott kegyelemragyogás van. Ez a te emberfeletti, de boldogító feladatod: mikor Istenhez közeledsz, akkor az ő parancsából gyermekként menj eléje: letéve minden beporosodott, csikorgó nagyképűséget, minden megcsontosodott világmegvetést. Ez az életed: gyermekként futni Isten-atyád elé és mosolyogni vagy sírni; örülni vagy zokogni, — de a végén mindig könnymosolyú szemmel és engedelmesen megnyugvó boldogsággal beburkolódnai — mint valami puha, meleg bársonypalástba, Isten jóságos, simogató szeretetébe. És nem fáradtnak lenni, hanem homokból is soktornyú várat álmodni, három-négy fűszálban is kertecskének örülni, ha piros az ég alja: nem tüzet sikoltani, hanem Jézuskát várni!

— És tudnod kell, hogy a Gyermek-király birodalmának más az erkölcs, mint a fáradt, lomha, felnőtt országoké. Ezekben van egy létra, azon igyekszik mindenki feljebb kerülni, hogy minél több ember felett uralkodjék és neki minél kevesebben parancsoljanak. A Gyermek-király országában fordított a helyzet. Az emberek itt is törekszenek felfelé, csak itt máshol látják a célt: itt szolgálni kell, megalázkodni, másokért dolgozni. Aki a legelső, az mindenkinek szolgál — hogyne, hiszen a csúcson, a tetőn egy Gyermek van, és ebben az országban mindenkinek a Királyhoz kell hasonlítania. Vannak itt is, akiknek kezében aranykehely van, — de ebből az áldozat borát isszák; itt is vannak, akik drága, aranyos ruhában járnak, — de ez a ruha a szeretet kazulája, a tisztaság albája és a fletus et doloris manipulusa. A Király képviselői itt nem a hatalmasok, hanem a legkisebbek: aki őket befogadja, a Királyt fogadja be. Itt a legféltebb kincs nem a hatalom, hanem — a gyermek: aki csak egyet is közülük megbotránkoztat: jaj annak! — És hogy lásd ennek az országnak a lelkét, mindig jusson eszedbe, hogy amikor a Gyermek-király a birodalmáért keresztre került, amikor a követőit az üldözés, a reménytelenség mámora kezdte lemondóan kishitűvé nagykorúsítani, akkor a Király utolsó szava édesanyját adott nekik, az édesanya mellett pedig az aggastyán is gyermek...

Ismered a Gyermek-király dogmatikáját: tudod, hogy az a csodák országa. Csak felhőtlen gyermekszem kell, hogy észrevegye. Beszél egy láthatatlan pompás kertről, ahol a lélekvirágok millió színárnyalatban ragyognak. De vannak a kertben szegényesebbek is, sőt vannak — igen, vannak gyümölcstelen, elszáradt ágak. Ha ilyet láatsz, akkor se mondj le a boldogság-álomról. Légy gyermek, aki oly természetesen, kételkedés nélkül hisz minden varázserőben. Neked is zökkenő és fennakadás nélkül kell hinned — nem varázsban, hanem a csodák teremtő erejében. Mondd ki az ilyen megtépzott, terméketlen lelkek előtt azt a szót, amit a Gyermek-király sügött egyszer a füledbe, — és a száraz ágak erőre kapnak, a levelekben megint az élet ereje lüktet.

— Kerülnek majd eléd emberek, kiken nincs menyegzős ruha, csak olyan koldus-rongyosan járnak a lélekkert falai előtt. Te mosd meg őket; mond ki a Királyod nevében a szent Szezám tárulj!-ot és meglásd, felnyílnak a titokzatos, csodás világot rejtő kapuk, és feltárul az új polgár előtt a Gyermek-király birodalma. Az a Gyermek, akinek válla elbirja az egész világ uralmát, teremtő erejű szavakat bizott rád, hogy a te szavad erejéből minél kevesebb legyen az útszéli koldus és minél több a fehér ruhájú menyegzős vendég.

Milyen lesz az életed? Mint azé a kis madaré: viharban, felhők közt kell fényt keresned. Tudod, hogy Királyod úgy küld téged, mint ahogy Ő küldetett: hatalommal királynak, emberek közt gyermeknek. El kell készülned rá, hogy az emberek egyiket sem látják. A királyról azt mondják: trónkövetelő, aki minden lépésével a hatalom felé tör, a gyermekről meg, hogy képmutatás. Szegény emberek — és szegény küldöttek! Mi vár rád? Hallottad a szót: Ha engem üldöztek... nem nagyobb a tanítvány... a világ gyűlöl titeket... — Nem érted ezt? Hogy gyűlölhette a világ az Uradat, aki gyermekként jött — a gyermeket mindenki szereti? — Ne felejtsd el a simeoni szót: Tétetett ez a gyermek sokak romlására. Mert van heródesi féltékenység is: a test és vér hatalmat féltő szava. Ez a Gyermekek pedig azt hirdeti, hogy az ő országának lakói nem a test és vér erejéből, hanem Istenből születtek! — Néha majd fáradt leszel és találkozol simogató, lankasztóan langyos vagy csúfondárosan kacagó szellővel; máskor megkísért idegen tájak csábító felhőalma: hidd el, sose voltak ezek a boldogság országában. És ha beborul az ég, ne hidd, hogy veszve van minden. Csak repülj kitartóan, bizakodva, mosolygóan, lendülettel!

— Ne mondd: a gyermeklelkületben van sok finomság, sok üde csillogás, de van sok éretlen ferdeség is, sok nyers kidolgozatlanosság. Hiszen tudod: ha az Úr mégis gyermeklelkületűnek akarja a követőit, akkor a kegyelem rendjében akarja azt. A kegyelem majd le tud simítani minden érdességet és tud adni hajlékony, ruganyos, meg nem töredező lelkületet. Milyen a Szentlélektől született gyermekiség? Friss benne a lélek. Tud lelkesedni, szélzúgást megérteni, tüzes nyelveket befogadni, ezrek nyelvén szólni, örülni a Krisztusért szenvedett megaláztatásnak. De tud lelkileg fejlődni a Krisztus teljességének nagykorúsága felé, tud együttérezni minden tag örömeivel, szenvedésével, tud sírni mások bűneiért és tud örömet hirdetni bilincsekben is. Ez a lelkület megáll a Bárány előtt és látja a 12 pecséttel elzárt könyvet, és sírni tud azért, mert nincs, aki felnyissa! — A Szentlélekből újjászületett gyermekiség lehet külsőleg szegényes, mint a betlehemi barlang, de ott a kegyelem és királyi kísérete: a hit imádásba merülő Szent Szűze, a remény éjtszakájában is dicsőséget, békét hirdető angyal éneke és a munkás-szeretet József-gondoskodása. És ott a többi erény is: egyiknek pásztor-gúnyája, másiknak királypalástja van...

— És nem szabad félned az emberektől, — hiszen a gyermekek sem félnek. Hinned kell erős meggyőződéssel, hogy mindenkihez mégis csak van egy titkos rejtek, ahol otthona lehet Királyodnak. Ezt a kertet néha tüzes pallos őrzi: a bűn állította oda; néha gondok légiója őrzi: szegénység állította oda; néha páncéltű védi: gazdagság állította oda, — de neked hinned kell, hogy az ajtó mögött mégis az Isten kertje van. És fel kell nyitnod a kaput, tengerbe kell vetned az utad elzáró hegyet! De ehhez olyan mosolygó szemű bizalom és vidáman nekiindulni tudó lélek kell, mint egy-egy kis madár elszánt boldogságkeresése...

— Ezt üzeni neked ma a jászolban fekvő Király.

*

Igy beszél az utolsó szemináriumi karácsony.

Akik hallgatták szavát, nemsokára elindulnak a védőfalak közül, hogy megkeressék az emberek közt a Gyermekek-király birodalmát. Még a szemináriumban vannak, de az bent is látszik, hogy kívül vihar van, sötét felhők gomolyognak, hideg, ólmos eső fagyasztja az életet, és csak nagyon messziről látszik valami halványpiros derengés. Talán tűzvész vagy villámsujtotta fa. Talán valami furcsa, nagy csillag...

A SZÉKELYFÖLD ÜZENETÉBŐL...

„Van egy dolog, ami szükséges, és ez a komoly életszentség. Higgyétek el, hogy ebből sohasem elég a sok.”

Ez pedig „a legmagasabb lelkiség és törődés az elesettekkel”.

(A november 5-i M. E. I. ülésen.)

A MI ÉLETÜNKBŐL

ŐSZI RITMUSOK

Csöp-csöp . . . csurran a csorba csatorna, a ház ereszen csöppenként
csöppen a vére.

Hajjajj . . . távol a parkban, sárga avarban szél kotorász, tova röppen a
füttye.

Tudja az Isten, tudja miért.

Álmos, aludtvérű repüléssel szállnak a varjak a nyár tetemére.

Bús unalom babonázna szívembe, hejj, de imámba feküdne!

Hagyja az Isten, tudja miért.

Nézd, hogyan olvad szét az erőtlen, szürke velőtlen őszi világ . . .

Bennem a nyár sudarán fakad újra daloltan száz kicsi vágy.

Hagyja az Isten, tudja miért.

Mégis akarja, hogy az avarba lelketek adja a lelket, a mát,

és hogy szürke ködökben, mámor-örömmel, — hejj, iramodjék, mind az
imánk.

Untat az ősszel, vágyva szeret.

Tudja miért ez az álmatag, álmos, aludtvérű fanyar őszi pihegése . . .

Csöp-csöp . . . csurran a csorba csatorna, a ház ereszen csöppenként
csurran a vére.

Tudja az Isten, hagyja az Isten, altat az Isten, vágyva szeret . . .

Pannonhalma.

Rezek S. Román O. S. B.

A SZENTÉLY TITKAI

Itt élünk mellette, benne: a pálosok régi, pesti szentegyházában. Néha megszokottan, szürkén, lélekmozdulás nélkül haladunk át ünnepélyesen emelkedett ívei között, máskor egy-egy pillanatra elkápráztat az arany szikrázó ragyogása, szívet tágit vonalainak fensége. A részletekig azonban majdnem sohasem jutunk el... Álljunk most

meg egy pillanatra csodálkozva, elmélkedően egy-egy oszlopfő, dombormű, faragvány előtt. Úgy érezzük: megéri, mert emelő, meleg gondolatok, tisztító érzések szabadulnak fel bennünk. Mint általában, ha a lélek passzívva válik.

Jórészt a szentélyben maradunk. Szemben a főoltár csodálatosan kifejező Kisboldogasszonya. Hagyjuk magunkra borulni a történelemforduló adventi vágyakkal terhes levegőjét. Aztán ilyen lélekkel az oltár oszloptalazataihoz közelítünk, s a domborművek aranyos csillogásában csodás, mély, meleg világok nyílnak meg előttünk.

...Mária az Úr templomában nevelkedett, selymesen, mint a galamb és anyalkéz hordta eledelét. Mikor azonban 12 esztendő s lett, vette a főpap az amulettet a tizenkét csengőcskével s bement az Isten szentélyébe.

És kapta ezt a parancsot: „Gyűjtsd össze a nép férfiait, s akinek pálcáját az Úr jellel áldja, legyen a Leány jegyese!” És szétfutottak a hírnökök és harsogtak a trombiták, s József letette fejszóját és ment. A főpap pedig összeszedte a pálcákat és imádkozott. Majd kezdte kiosztani őket, azonban semmi jel sem mutatkozott. Az utolsó pálcát végül József keze fogta, s íme: galamb repült elő a pálca csúcjáról, s József fejére szállott... A főpap Máriát Józsefnek adta jegyesül, hogy oltalmába vegye az Isten Leányát...

És József védője a Szűznek, az Anyának és a csodálatosan Születettnek...

A karavánút homokja ontja a forróságot. A kristályfinom porszemek szikrázóan ezerfelé törik a napfényt, s a Férfi időnkint aggódva vigyáz hátra. Az Anya az öszvér hátán kissé bágyadtnak látszik, a Gyermekek azon-

És a földön, a küszködő, sáros, bűnös földön emberszívek alázkodnak meleg, gyermekáhitatos imádságba, s a felhők ragyogó kárpitjában a hit szemével idézik és hívják a tündöklő mennyország kapuját...

Ilyeneket beszél a pálosok temploma a Szűzanyáról. De csodálko-

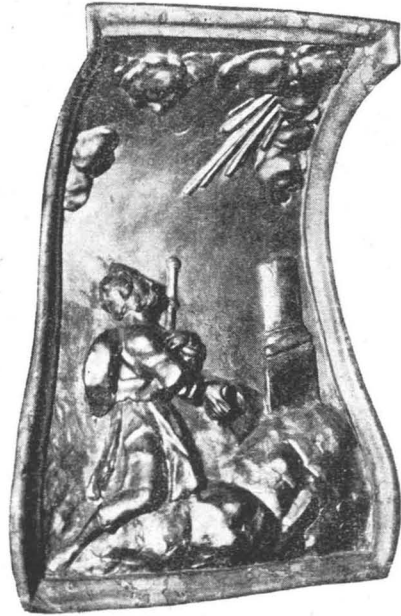

ban édesen szundít. Elkókadtt kis feje bizalommal simul az Anya keblére...

A tenger felől enyhe szellő támad. A pálma karcsú törzsén finom remegés szalad át. Összesuhannak levelei. A Férfi fölfigyel. Megállítja az öszvért. Az Anyának pihenésre van szüksége...

A Te szívedet is tör járja át — csendül nagyon halkán és nagyon messziről. Csakugyan nehéz a Bűnök Vállalója Anyjának lenni. A Gyermek azonban olyan édesen, olyan minden fájdalomt felejtetően mosolyog... És azért dicsőség is.

S az Anya részt kap a mennyország szerző, kegyelemosztó diadalban.

zunk-e, ha a szentély oldalfaláról a fafaragványok s féldomborművek aranyos sugárzatában a templom pálos lelke is megszólal, s a Remeték Ósatyjától kezdve egész a pálosok pesti szentegyházáig mindenről mesél...

Élt Thébé alatt — ez Szent Jeromosból jut eszünkbe — egy kilencven éves jámbor remete, aki egyszer csak arra gondolt, hogy az összes remeték között ő a legjámborabb férfiú. Éjtszaka azonban értésére jutott, hogy beljebb a pusztában egy

sokkal különb remete lakik; menjen csak el, s lássa meg saját szemével. A tiszteletre-méltó aggastyán virradatkor csakugyan elindult nehézkes tagjaival, maga sem tudta, hová. Mikor már a második éjjelt töltötte úton imádságban, szürkületkor egy farkast pillantott meg... S a farkas végre elvezette Remete Szent Antalt Boldog Pálhoz, aki száz évig élt remeteségben, s holló hordta eledelét...

Példája Istent kereső lelkek ezreit ihlette meg...

Esztergomban az érseki székesegyház magas stallumából leszáll a sok reményre jogosító fiatal kanonok, s a pilisi rengetegbe vonul vissza... Szent Pál példája ellenállhatatlanul vonz, lelke elutasíthatatlanul kísért. S a pilisi hegyek győzik befogadni a remetéket... Boldog Özséb összegyűjti a magyar

pálosokat, s Szent Ágoston reguláját adja nekik...

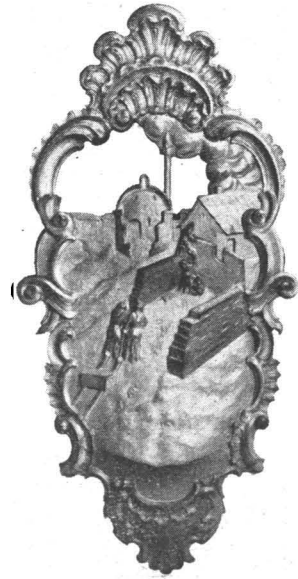
Most egy pillanatra kimegyünk a sekrestyébe. Az új, gyönyörű gyóntatószék ajtajáról a történelem egészen közélről és ismerősen ragyog felénk: épül a pálosok pesti szentegyháza.

Törökdúlás után, hosszú keserves viszontagságok vállalásával, rendi szunnyadás, majd újból diadalmasan emelkedő szellem áramában — épül a templom. A felhők függönyében még rémlik a

török mecset minarétje, de az előtér sugárzatában már megnyugtatóan emelkednek a falak... Milyen közel van mindez, s mégis — mily messze volt idáig!

Közben a pálosok másfél századra kiűzettek az országból... S mintha érezné ezt az épülő templom, a püspöki trón ünnepélyes magasságában egy aranyos féldombormű mégegyszer — utoljára — hirdeti Szent Pál diadalát. És a remete-eszmény szentségét. S hogy a magyar pálosok hűek voltak ehhez az eszményhez... S a lassan száműzetésbe induló szerzetesek boldog, biztos, nyugodt mosolygással néznek a felhőkben számonkérésre érkező, diadalmas Szentre...

Mondtunk-e már egy Ave Máriát az ismeretlen testvérekért, akiknek ezeket a gondolatokat köszönjük? Akik a névtelenség homályából szívük százait termékenyítik finom művészetük sugárzásával lelkibb, kegyelmibb magasságok felé?

Névtelenül ...

Legutóbb a főduktor a következő hirdetést tette közzé az ebédlőben: „Egy sárga paplant már év eleje óta használ *valaki*, kérjük az *illetőt*, hogy két nap leforgása alatt juttassa vissza *gazdájához*.”

Egyébként ismeretlen okoknál fogva a legutóbbi időkben sok dolognak lába kelt; a főduktor azonban türelmesen biztatja az *illetőket*, hogy vigyék le a *dolgokat* a portára, ott a tulajdonos meg fogja találni. A dormitóriumból már kiveszőfélben vannak az éjjeliszekrények. Ezeknek nyomára akadni azonban teljesen lehetetlen.

Foltos poharak.

Régi szokása volt a központistáknak, hogy az ebédlői poharakat szabad javaknak tekintették, és itt-ott előfordult, hogy egy-kettő a poharak közül cellalakó lett. Hosszú időn át ez a gyakorlat már-már szokásjogi megalapozást nyert, de ehhez még szükséges lett volna néhány év. Egy reggel azonban, mikor a kispapok beléptek a refektóriumba, különös eset történt. Egyik vizszomjas teológus korsót ragadott, és tölteni akart poharába, ámde mégse töltött, mert a pohár alján fekete foltot fedezett fel. Fogott tehát egy másik poharat, és ebbe is tölteni készült, a folt azonban ismétlődött. Rosszat sejtve nézett szét és körútra indult; a folt minden poháron ott volt. Azóta is ott van és ott lesz, amíg cella lesz a világ.

Az elsőéves és az asszisztencia.

A magister úr ismétli a figyelmeztetést: „Tehát a ceremónáriusnak mindig a plánura kell térdet hajtania, a diákonusnak pedig az első lépcsőre.”

S ekkor az egyik tanítvány rendkívül igyekvő és értelmes arccal, a gyengébbek kedvéért megkérdezi: „És a plánum hányadik lépcső?”

Fűtés vagy csak látszat?

Nemrégien bejött hozzánk a mérnök úr, és végigvizsgálta az összes termeket és cellákat. Egyik dukturnál is járt, és mivel az éppen otthon volt, hát megkérdezte:

— Tisztelendő úrnak van-e valami panasa azonkívül, hogy gyenge a fűtés?

A duktor kész volt a válasszal:

— Azt hiszem, mérnök úr, rosszul méltóztatott feltenni a kérdést: a fűtés ugyanis nem gyenge, hanem fűtésről itt egyáltalában szó sincs.

Ezt mondta egy duktor. Vajjon mit mondhattak a többiek? ...

Borbélyműhely a pipázóban.

A borbélyterem tavaly átadta a helyét a missziós boltnak, és maga átvonult a Pullmann-folyosó egy másik cellájába, a hajdani pipázóba. A bagózás szelleme mintha még ma is kísértene ebben a lefokozott cellában, mert a mester állandóan hangoztatja: Tessék a nevet kipipálni. A minap az asszisztenciamester is meg-

kapta ezt a felszólítást, de egy udvarias II. éves közbevágott: A tisztelendő úr nem dohányos. — Reméljük, hogy nem viccet akart mondani.

Művészsors.

A legutóbbi vasárnapi ebéden zenekarunk hivatásáért lelkesedő csellósát nyilatkozásra kérte fel dilettáns szomszédja: „És mondd csak, kérlek szépen, nehéz a csellón játszani?”

„Azt hiszem, hogy tényleg nem egyszerű dolog” — válaszolt a kérdezett, hálásan az érdeklődésért. Majd lelkesedve folytatja művészetének leírását, beszél a húrokról, a vonókezelésről, a pianóról és a fortéról. Közben megszemjázik és (vasárnap lévén) a boráért nyúl, de meghökkenve látja, hogy az üvegje üres. Hamarosan megért mindent. Ez a művészek sorsa. Amíg ő önfeledten áradozott, szomszédja, az anyagelvű, megitta a borát.

Ritka vendég az ebédlőben.

Egyik koraőszi este, mikor a kommitás vacsorához sorakozott az ebédlőben, nagy derűtséget keltett

egy kiskutya, amely végigszaladt a sorok között, megállt a főduktor előtt, majd kiszaladt a tálalóba. Feltűnő volt, hogy egyáltalában nem ijedt meg a sok fekete ruhától és nagyon otthon érezte magát az ebédlőben. Később rájöttek a titok nyitjára: a kiskutya a vicerektor úrnál volt rövid vendégségben.

Székelyek vagyunk?

Egy székely főtisztelendő úr beszélt nekünk hazájáról nemrég a Magyar Iskolában. Említette, hogy a székelynek két esze van: az egyikkel fenntartja magát, a másikkal védekezik. A jellemzés annyira illik a centralistákra, hogy rövidesen nyomozást indítunk, vajjon nem székelyek vagyunk-e mi is valamennyien? Ez a két eszünk ugyanis nekünk is megvan: az egyikkel fenntartjuk magunkat az egyetemi nívón, a másikkal védekezünk a szemináriumi hideg ellen.

Az első élmények.

Idei meglepetésünk az volt, hogy év elején gyönyörű fehér cserépkályhák

fogadtak bennünket a felső társalgóban és a múzeumokban. Különösen az első két évfolyam örült előre, és szinte hallani vélte már, hogy milyen jólesően duruzsolnak a kályhák télvíz idején. A kályhák hófehér kockái szélesen visszamosolyognak rájuk és egyelőre ezt duruzsolják: Fiaim, csak örüljetek!...

Pista bácsi jubilál.

Saját bevallása szerint Pista bácsi már hetedszer szerepel különböző sajtóorgánumokban, mint az Egyetemi-templom híres harangozója. A legutóbbi szereplésre nemrég kérte fel őt az egyik lap fotóriportere, hogy lefényképezhesse és egy-két keresetlen kísérő szót is kérjen tőle. Pista bácsi mindezt megtette és az ezt követő napokban szorgalmasan kereste fényképét a megnevezett lapban, ez azonban késett. Már-már azon volt, hogy lemond a reményről, amikor valaki váratlanul azt a hírt hozta a közeli trafikból, hogy egyik képes-ujságban látta a Pista bácsit. Erre ő szaporán átsietett a trafikba, és meggyőződött a hír valódiságáról; mégis szomorúan jött haza, mert a képeslap ára felülmúlta vagyoni képességeit. De nem azért van a szemináriumnak egy gáláns portása, a Walter, hogy azonnal meg ne vette volna Pista bácsinak a lapot, aki azóta is büszkén nézi fényképét a haranggal és nyilatkozatának nyomtatott változatát, amelyből kiragadjuk a legértékesebb sziporkát: „Kérem, az itt fönt egész a közelben nem hangzik ám annyira, mint odalenn. Hiszen ha úgy hangzana, tán süket is lennék. Pedig hála Istennek, meghallom még az égér motozását is.”

Közvetlenül a fénykép alatt pedig (amelyen Pista bácsi egyik kezével a harang szívét, másikkal a kötelet fogja) ez a vallomás áll: „Én és a nagyharang döntjük el, hogy mikor van reggel, dél és este.”

Ijjas atya viccel...

Minden volt centralista emlékszik még a nacionálékra, vagyis azokra a nagyalakú füzetekre, amelyekbe min-

denkinek be kellett írnia legfontosabb személyi adatait, és amelyeket tömegesen rohantak meg a kispapok az esti imára hívó csengőszó előtt félperccel, ami aztán arra vezetett, hogy hetekbe került, amíg végre a lapokat kitöltötték. Egyízben házunk szamaritánusa (ezt a nevet kapta ez évben az anyagi infirmárius), Rogoz is nekiült és a maga részéről is kitöltötte a nacionálékat. Annál a kérdésnél, hogy milyen nyelveket beszél, szemrebbenés nélkül beírta az angolt. Hogy, hogy nem, a füzetek Ijjas atya kezébe kerültek, aki felette örült Rogoz nyelvtudásának; de hogy biztosabb legyen a dologban, megkérdezte a körülötte állókat a nyilatkozat érvénye felől. A válasz nem lévén kielégítő, Ijjas atya ki akarta menteni Rogozt a valótlan vallomástétel vádjá alól és jóhíszeműen feltette a kiségitő kérdést: „Ha beszélni nem is — de rogozni csak tud angolul?”

Éjtszakai munkaszolgálat.

Az elsőéves dormitóriumban vilanyoltás után, úgy tíz óra tájban, az alvók különös zajra ébrednek fel. A hang hasonlít ahhoz a zörejhez, amelyet a magasból leeső cipő okoz a padlón. S valóban, a zaj egyre fokozódik és egyre világosabban kivehető, hogy valaki a cipőjét puccolja, mégpedig teljes erővel. A rejtélyes eset napok óta ismétlődik, a tettes azonban eddig ismeretlen. Egyedül az a furcsa a dologban, hogy mindez éjjel történik, amikor a cipőtisztítás nem föltétlenül elkerülhetetlen. Az biztos, hogy a cipő akkor szép, ha fényes. A többi a duktorok dolga, akik valahol messze, jól őrzött cellájukban pontosságról és rendről álmodnak.

Késő bánat...

Nem sokkal a tanév megkezdése után az elsőévesek már vígan ropogtatták a héber szavakat; egyikük annyira belemerült az új világba, hogy a napirendről többé-kevésbé megfeledkezett, és az ebédre feljövő évfolyamtársai úgy találták őt a pulpitus mellett, ahogy ott hagyták; csak éppen a haja lett borzasabb. Néhány

felsőbb éves elgondolkozott az eseten: vajha annakidején ők is komolyabban vették volna a hébert... Hiszen olyan kevés az a pár év az első évtől a szigorlatig, ameddig a héber elkíséri őket. Az életben úgyse találkoznak vele többé...

Zenei karrier.

Alig kezdte meg a zenekar fennállásának második évét, máris nagy sikereket aratott a Magyar Iskola gyűlésein. Egy infirmárián lakó fiatal preszbiterünk rokkantsága ellenére is lejárt a gyűlésekre, és a zenekar szereplései igen mély hatással voltak rá. Valószínűleg sokat gondolkodott a nagyreményű együttes jövőjéről, mert legutóbb már kész programmal lepte meg a karnagyot: „Te, Laci, ti már szörnyen tudtok; nem köllene már egyszer valahol térzenét adni?” Laci elgondolkozott. Nem a térzenén, hanem azon, hogy tényleg nagyon unalmas lehet az az infirmária, ahol ilyen eszmék szülehetnek.

December 6.

Az elsőévesek Mikulása nem nélkülözte az idén sem az eredetiséget. Nagy csomagokkal jelentek meg a színen, előadva megérkezésük első élményeit. — Megcsodálnak mindent; van, akinek első dolga, hogy nekilát egy rúd szaláminak. Duktoruk fogadja őket bölcs útbaigazításokkal: hogy el ne tévedjenek az épületben.

Két jelenetben a derűlátó (optimista) és a borúlátó (pesszimista) képzeletű ötlenek testet a vizsgai színjátékban. Majd sok házi jelenet következett, de kevés már az idő.

Az első év azonban előre megfontolta a helyzetet és tudósítóit már napokkal előbb kiküldötte. Így hanglemezről közvetíteni tud egyéb szemináriumokból is. A hangfelvételek után végre is magába a Központi Szemináriumba kerül a szín. Ebédői daljátékokat látunk. Sorra vonulnak be a „közélet nagyságai” operettdallamokra írt belépőikkel. Majd indulójuk utolsó versszakával bezárják az est műsorát. Miután a Professzor urak hazatértek, a zenekar Hegyi László vezényletével és Timkó Mihály énekszámáival szórakoztatta a vidám közönséget.

Embervilágok kelnek, embervilágok omolnak. Új erők és új hatalmak támadnak, hogy földi kincsekért, bálványokért keljenek birokra... Az Úr Krisztus pedig szenved, szenved ma is. Szent vére az égből alá hull oltárainkra... „Popule meus, quid feci tibi?”

Az Egyház pedig kelyhet őrző grál-lovagokat avat: papokat szentel. A szenvedő Krisztus-szív hulló vércseppeit fogják ők fel a vajúdo világ üdvösségére. Nálunk is így történik. Elsőmisés testvéreink ihletett szent kézzel emelik mindennap a magasba az örök szövetség kelyhét. Mi pedig, fiatalabb testvérek, odaadó lélekkel hallgatjuk, amit az avatottak kelyhei beszélnek. Mert az Egyház lelke megszólal művészetében. Különösképen azokban a darabokban, amelyekbe egy-egy papszentelésre készülő akarja aranyba öntve látni mindazt, amit csak neki súg meg az Úr az örök szolgálatról.

Román kehely az első. Az őskeresztény századok levegője veszi körül. Vonalvezetése a régi római hagyományokban gyökerezik, de a katakombákba zarándoklók Krisztust hívó imáját szólaltatja meg. Az az áhítat sugallta, amely az áldozati kehelyből ivott erőt, és amely hétköznapi szerszámaikat is úgy vette kezébe „tamquam vasa altaris”. A gregorián ének fegyelmezett vidámsága dalol belőle.

A keresztény középkor lelki világát Isten tölti el és a szemek az ég felé néznek. De a szép utáni örök vágy megtalálja és a magasba emeli a földi szépet is. Az eddigi tömör, szabályos szerkezetet a gótika égbevesző légiessége váltja fel. A hősi elszántság az igazi haza utáni sejtelmes, édes vágyat tartja a legszebb és legjobb valóságnak. A gót kehely: aranyozott imádság.

Az újjászületés és emberiesség jelszavával biztatva a művészet tekintete mindjobban a föld felé hajol. A barokk is a külső, formai elemeket fejleszti tovább. Míg előbb a hősi elszántság azért verődött ki a műalkotáson, mert egyszerűen azt a lelkületet tükrözte, amely alkotta, addig a barokknak a művészeti szándéka volt a hősi elszántság ragyogtatása. A földre néz, hogy a lelkeket az égbe emelje. A XVI—XVII. század kelyhe az új misszióra induló Egyház kelyhe.

Mi is álmodunk a kelyhünkéről... a mi kelyhünkéről!

AKI A JÖVŐRŐL GONDOSKODOTT . . .

Szegénysorsú kispapok neveltetésére Tóth Tihamér püspök atyánk jelentős összeget hagyományozott a Központi Szeminárium Rektórára, a M. E. I.-nak pedig összes művei kizárólagos szerzői és kiadói jogát adta. A mai bizonytalan idők miatt a Hercegprímás Úr Ó Eminenciája engedélyével Rektor atyánk úgy látta legbölcsebbnek, hogy a két hagyatékot egyesítve, átmenetileg egy balatonfüredi ház vételére fordítja.

Nagy örömmel adjuk meg az újabb külföldi fordításokra és kiadásokra az engedélyt, melyért gyakran kopogtatnak az Iskolánál. Augusztusban hét ifjúsági munka portugál fordítására kértek engedélyt, novemberben összes művei befejező négy kötetének spanyol kiadását engedélyeztük. További kiadások jelentek meg német nyelven is. Most készül a „Tiszta férfiúság” magyar-orosz fordítása. A valutanehezségek miatt azonban a külföldről esedékes s a szerzőnek szellemében egyébként is igen mérsékelt tiszteletdíjak egyelőre csak papíron vannak birtokunkban.

De nem is ez a fontos, hanem az, hogy az Evangélium korszerű köntösben tovább folytassa diadalútját a földkerekségen és a lelkek ezreiben, melyek most méginkább szomjaznak a tüzes apostoli lélekből fakadt szavakra. A hagyományozó szándéka szerint az Iskola anyagi megerősödését arra akarja használni, hogy miként száz évvel ezelőtt, úgy ma is a tagok elmélyülő önképzése nyomán a magyar katolikus hittudományi és lelkiéleti irodalmat egyházatyák és kiváló újabb szerzők munkáinak fordításaival vagy eredeti kiadványokkal szerény tehetsége szerint is gazdagítsa.

A „NEMES ISKOLA” ÉLETE

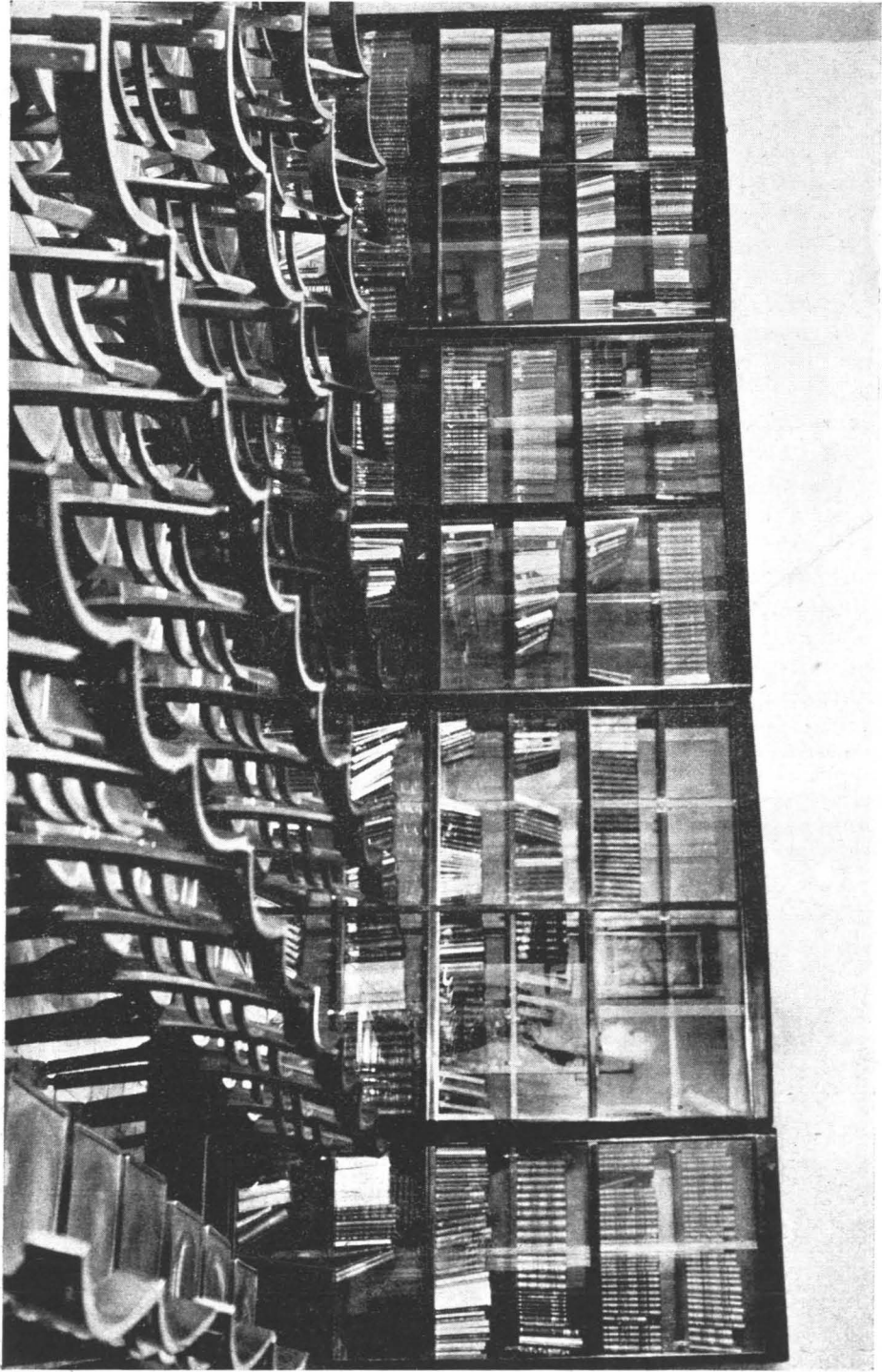
Alig néhány hónapi munka után, sajnos, búcsút kellett venni buzgó elnökünk-től. Főpásztorra kívánságára már az Úr szállóművesei közé lépett. A nagy munka, melyet az új alapszabályok összeállításában és boldogemlékű Tóth Tihamér püspök atya hagyatékának gondozásában végzett, most kezdi áldásos hatását éreztetni. Az összes Tóth Tihamér-munka szerzői és kiadói jogán kívül a múlt év folyamán megkapta az iskola a püspök atyának a túloldali képen látható könyvszekrényét, amely most a M. E. I. termét díszíti. A jobbszélső szekrény három felső sorában az iskola saját kiadványai láthatók, az alatta levő két sor Tihamér püspök idegen nyelvű fordításainak negyven kiadvállalatnál megjelent s még kiegészítésre váró sorozata. Külföldnek ebben megnyilatkozó tisztelete és szeretete féltve őrzött kincsünk és erős öntudatunk. Kedves emlék számunkra a jobboldal utolsó sorában a megboldogult régi tankönyveiből néhány darab.

A balszélső szekrényben áll saját könyvtárának nekünk jutott értékes része, ami a nyár folyamán érkezett el az iskolához.

Ez az anyagi örökség, melyet Tóth Tihamér szeretete hagyott az iskolára, e mellett nagymértékben kötelez szellemének öröksége, ami ihlető erejével frissíti munkánkat, amerre a mai kor igénye és az Örömhír-hirdetések parancsa vezérlik hivatásában a Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi Iskoláját.

*

Éppen ezért, mikor az 1940—41. évben 110. esztendejéhez érkezik el a Magyar

Iskola, nem maradunk sötétségben; apostoli munkában elég modern papi eszmény nélkül. A több mint egy évszázad alatt megerősödött fa az új esztendő kezdetén újra virágbaborulást vár. Csodálatosképpen ennek az öreg fának mindig fiatal, lélekkel zsendülő életek elindítójának kell lennie.

A hajnal „pacsirtahangjai” helyett az idők nehézségeinek robajlása zúg felénk, de nem sodorhat el, mert az. Úr katonáinak győzelmi indulója hajtja fiatal, tüzes vérünket és diadalmas harcainak nagyszerűségéből — az Úrban reménykedve — tanulunk küzdeni és győzni.

Október 15-én a megnyitó ülésen ezért a jelszavunk lett: munka és bizalom. Majd megkezdődik a hétköznapi életben az ünnepi ígéret beváltása.

Első rendes gyűlésünket tartalmi és gyakorlati vonatkozásban egyaránt a liturgia gondolatköre foglalta le.

Egy hét múlva: újmisény nyári visszaemlékezés meleg, lelkes hangjai. Majd szavaltat, ének- és zeneszámok következtek.

November 3-án díszgyűlés keretében hódoltunk Szent Imrének. Ünnepi lelkülettel idéztük „Dux Emericus” emlékét és az ezeréves keresztény magyar missziós államhivatás gondolatát.

Negyedik gyűlésünk ismét díszgyűlés volt. Az intézetben lakó bencés tanárjelöltek és a szeminárium bencés növendékei igen szép és gazdag tartalmú esttel lepték meg az Iskola tagjait. Megszólt az „Ora et labora” lelki és közösségi megvalósítása, az Opus Deiből táplálkozó lelkiség és a bencés művészet.

Ötödik ülésünkön a modern apostoli munka számára sok szempontot és indítást kaptunk az amerikai katolikus irodalmi élet avatott ismertetése nyomán, s a magyar hivatástudatnak is mélyére igyekeztünk nézni.

Hatodik ülésen zeneesztétikai előadás, novella és szavalókórus szórazottatott.

Hetedik gyűlésünkön a modern keleti eszmeáramlatokat tettük az evangéliumi évek mérlegére, majd a karácsonyi hangulat felébresztésével fejeztük be ezévi gyűléseink sorát.

Külön kell megemlékezni a szeminárium tavaly megalakult zenekaráról, mely mindig odaadó, lelkes és készséges munkával kapcsolódik bele az Iskola életébe. Azt hangulatosabbá, emelkedettebbé teszi. És az Iskola szorgos, dalos seregének lelkéből könnyebben száll fel a közösségi munka együttlengő hangversenye. Eddig majdnem minden gyűlésen szerepeltek a zenészek és a Magyar Iskola fáradságos munkájukban értékes hangjegyzetek beszerzésével igyekeznek támogatni őket.

Érdekessége is akadt az Iskola életének: Hargita tövéből Csíkszörög fenyegetéseinek susogását hozta el nekünk egy székely paptestvérünk, volt centralista, akiről máshelyt is szó esik. A székely nép lelki kincseiről, múltjáról és jövőjéről szólt, és félrefaragás nélkül sok tanulnivalót mutatott nekünk.

Pályázatok nyertesei:

A közösségi szellem egy szentmisében: Szablya Miklós III. é. (15 P.)

A jószág és boldogság Szent Ágoston bölcséletében: Csatlós Ferenc III. é. (30 P.)

A vatikáni zsinat az egykorú magyar sajtóban és irodalomban: Iványi Sándor V. é. (30 P.), Tóth Károly III. é. (15 P.)

A szociális igazságosság a prófétáknál: Tarcsai László IV. é. (25 P.), Gerendás Lajos III. é. (25 P.)

Beszéd. (A Gyakorló Kör pályatétele.)

Lengyel Ferenc II. é., Nezbajló György I. é., Nagy Tamás I. é., Miklós Antal I. é., Legeza István I. é.

A jelen krónikája ezzel lezárul. Bízunk, hogy Az, aki a jó művet megkezdette bennünk, végbe is viszi az ő erejével...

Négy év után ismét hittudománykari Rektor Magnifikusa van az egyetemnek dr. Schütz Antal, a dogmatika tanárának személyében. Szeretett professzorunk az idén töltötte be 60. életévét, mely alkalomból a Centralista ezúton fejezi ki hálás lélekből fakadó jókívánságait.

Professzor urunk csak nemrég örvendeztette meg a tudományos világot a „Bölcsélet elemei Szent Tamás alapján” című művének oly régen várt és óhajtott második átdolgozott kiadásával.

Egyébként az egyes karok dékánjai a következők: hittud. kari: dr. Aistleitner József, jog- és államtud. kari: dr. Balás Károly, orvostud. kari: dr. Orsós Ferenc, bölcsészettud. kari: dr. Gerevich Tibor.

*

Mint érdekességet közöljük, hogy kik mostani tanáraink; mikor lettek nyilvános rendes, illetőleg ezt megelőzőleg nyilvános rendkívüli tanárok.

Dr. Trikál József ny. rendkívüli tanár lett 1914 január 21-én, ny. rendes tanár 1915 október 3-án.

Dr. Pataky Arnold ny. rendkívüli tanár lett 1915 október 2-án, ny. rendes tanár 1919 február 18-án.

Dr. Schütz Antal ny. rendkívüli tanár lett 1916 november 12-én, ny. rendes lett 1919 február 18-án.

Dr. Aistleitner József ny. rendes tanár lett 1925 augusztus 6-án. Ugyanekkor lett ny. rendes tanár dr. Baranyay Jusztin is. Dr. Szabó Vendel 1926 október 14-én lett ny. rendes tanár. Ők hárman és az 1936 augusztus 18-án kinevezett dr. Marczell Mihály azonnal nyilvános rendes egyetemi tanárok lettek.

Dr. Iványi János 1928 május 29-én lett ny. rendkívüli tanár, ny. rendes tanár pedig 1929 december 18-án. Dr. Kecskés Pál 1928 október 6-án lett ny. rendkívüli tanár, ny. rendes tanár pedig 1932 szeptember 17-én. Dr. Galla Ferenc 1936 július 28-án lett ny. rendkívüli tanár, ny. rendes tanár pedig 1938 július 28-án. Dr. Ibrányi Ferenc ny. rendkívüli tanár lett 1939 július 1-én.

Doktorráavatás.

Új rendszer szerint: Kopcsányi Miklós (egyházjogi értekezés alapján), Füzy Sándor (hitvédelmi értekezés alapján).

Régi rendszer szerint: Gulovics Andor, Kaiser Ferenc, Kálóczy István, Lázi Károly, Tubel Gyula.

*

Szigorlatok a régi rendszer szerint: Bogdánffy Szilárd (dogm.-fund.), Bordás Alfréd (ius.-hist.), Gyulai János (ius.-hist.), Mincsik Pál (ius.-hist.), Schmetzer Pál (mor.-past.), Korcsmáros István (mor.-past.).

Az új rendszer szerint: Baccalareátus: Balogh István, Csobay András, Galambos Ferenc, Jávör Egon, Korcsinszky György, Kubinyi György, Szalay Miklós, Szepesdi Ervin, Várkonyi Imre és Rácz Gábor. Licenciátus: Csoba János, Hegyi László, Mester István, Nyitrai Ferenc, Zakar András, Cselényi József.

Római ösztöndíjat kapott: Kopcsányi Miklós pécsi.

*

A hittudományi karnak az 1940—41. tanév első felében 111 hallgatója van. Dr. Kerner István, Kalocsára történt rektori kinevezése folytán, az „Aszkétika-Misztika” című kollégiumot dr. Erdey Ferenc c. rendkívüli tanár adja elő.

J Ó M U N K Á T!

Színes fali ujságunk, a rajzzal és fényképpel díszített „Légy Résen“ tavaly év végén egészen felkorbácsolta képzeletünket: hírüladta csapattáborozásunk tervét. Balaton... csónakázás... első kispaptábor, mind-mind szépek ígérkezett. De csak ígérkezett, mert aztán következett — rajtunk kívül álló okokból — a lefújás.

Pedig hogy készültünk rá! Több mint 1300 P értékben vett a csapatunk felszerelést: cserkésznadrágot, inget, viharkabátot, sapkát. Mennyire örültünk, mikor nyáron, közös kivonulásoknál vadonatúj egyenruhában vághattuk a lépést! Persze mindennek megvan a maga bójtje. Most minden hónap elsején jelentkezik egy kis felhívás a cserkésztáblán: Cui congregas? Fizesd a résztletet! — Bizony, van mit fizetni: 1300 P nagy pénz!

Az elmaradt csapattábor mégsem lohasztotta le a vállalkozók kedvét. Június, július havában két tisztképzőtáborban jelentek meg cserkészeink jó munkát végezni. Még sokunk lelkében ott élnek a Koszter és Ijjas atyák által vezetett teológus táborok; a hangulatos tábortüzek, a reggeli elmélkedések, kápolnába menet, a sziklamászással, mesterséges lélekezéssel és gázszagoltással kitöltött akadályversenyek. Hogy jó munkát végeztünk, mutatja ez: ma húsz tiszt működik csapatunkban.

Négy vállalkozó cserkész a csapatcsónakokkal külön tábort is rendezett. Pozsony alól „csorogtak“ le, Győről gyalog Pannonhalmát, Komáromot és Esztergomot érintve. A sok élményben, hajótörésben és leégésben gazdag tábort a Csepel-sziget megkerülése fejezte be. Ezt a részt az Ijjas parnok atya legszemélyesebb kormányzása alatt!

De nem maradt el nyáron az igazi jó munka sem! A részleges mozgósítás nagy gondot okozott mindenütt. „A cserkész ahol tud, segít.“ Minden cserkészhez bekopogtatott Ijjas atya nyári körlevele: „Vidéken országos feladattá vált az istenadta drága magyar termés betakarításának biztosítása... Ebben a munkában nekünk is részt kell vennünk. Itt részletes utasításokat nem adok. Rábízom cserkészeim apostoli és cserkész lelkére, hogy a munkában való részvételnek módját leleményesen megtalálják.“ Meg is találták! Volt, aki aratott, csépett, esetleg más módon iparkodott cserkész leleményességgel segíteni a nagy munkásínségben.

Az év elején kinn a Hárshegyi parkban tábortüzet rendeztünk. Évnyitónak, toborzónak! Nyári beszámolót adtunk az Igric-örs zenés és énekes közreműködésével. Aztán a jövőbe néztünk egy pillanatra! Kétkedés már nem volt bennünk, csak bizás abban, hogy csapatunk mind a 75 tagja krisztusi, jó munkát fog végezni!

HIREK A SZEMINÁRIUMBÓL

A bevonulás a szemináriumba az idén csak szeptember 27-én volt, mivel az egyetemi év később kezdődött. A *lelkigyakorlatot* még az egyetem megnyitása előtt elvégeztük. Szeptember 31-én este vonultunk a lelki magányba, és dr. Szívós Donát O. S. B. tanár úr szívet-lelket mozgató vezetése mellett a papi életet a maga döbbenetes és fölemelő valóságában ismertük meg; majd 6-án, vasárnap reggel lelkileg megújulva fejeztük be a lelkigyakorlatot, hogy elkezdjük az új munkaévet.

Hatodéves testvéreinket mint papokat üdvözölhettük a viszontlátáskor: a nyár elején 7 papszentelés és primícia volt. A boldog újmisések a következők: *Borovi József*, szentelés: június 30. Rozsnyó, első mise: július 7. Vác. *Hegyi László*, szentelés: június 23. Pécs, első mise: június 24. Pécs, szeminárium. *Kováts Erasmus*, szentelés: június 23. Győr, első mise: június 29. Pinnye. *Miklós István*, szentelés: június 16. Kalocsa, első mise: június 18. Központi Szeminárium kápolnája. *Németh László*, szentelés: június 16. Székesfehérvár, első mise: június 23. Egyed. *Nyitrai Ferenc*, szentelés: június 23. Vác, első mise: június 29. Kispeszt. *Zakar András*, szentelés: június 23. Esztergom, első mise: június 29. Budapest, Augusztá-telep.

Meghítt, ünnepi hangulatban áldotta meg október 17-én az esti ima után a spirituális úr az elsőévesek új reverendáját. Boldog szívvel gondoltak vissza a többiek is arra a napra, mikor az új reverendával az új embert is felöltötték.

Tempora mutantur... Újabbán fél 6 órakerkezik a kispapok. Így teljes 8 órát alhatnak. Rájuk is fér...

Az Egyetemi-templom rendje is megváltozott. Az egyetemi hallgatók szentmiséje ezután vasárnap 10 óra helyett 9 órakerkezik, és evangélium után dr. Péterffy Gedeon egyetemi lelkész beszél. Délután 5 órakerkezik csak litánia van, átmenetileg a hívek részére d. e. fél 11 órakerkezik az előljáró

urak mondanak szentbeszédet. A kispapoknak pedig vasárnap reggel exhortációt tart a spirituális úr.

A hatodéves papok mondják felváltva a vasárnapi 11 órás ünnepi szentmisét, és aki a nagymiséket mondja, az végzi a szombat esti kompletóriomot a kápolnában és a vasárnap délutáni litániát az Egyetemi-templomban.

Az énekkar létszáma: 38, ebből koralista: 18.

Szokásos kirándulásunk idén sem maradt el. A hangulat is a szokásos volt: napsugaras. A fényképfelvételek közül az egyik megtalálható az „Itthonról” rovatban, és mutatja a szeminárium nagy családjának — Atya és fiai — kedves egységét. A hárshegyi cserkészpark melletti kápolnában elénekeltük a Szűzanya litániáját, majd saját készítésű (nem jelképes) tábortűz köré gyűltünk. Ekkor tudtuk meg vizi-cserkészeink „viselt dolgait” az „Igrickek” bemutatásában. Ez a kirándulás is szép emlékünknél marad.

Elköltözött a „GÉP”. Fekete gyászkeretbe kellene írni ezt a szürke kis hírt. A „GÉP”, a Lipics-féle k. f. t. gőzfűtésre berendezett írógép a nyáron gazdát cserélt. Siratják minden rangú és rendű gépirónövendékek, de különösen a kánonisták, mint eddigi örökösei a GÉP-nek, mert vajjon a fundus instructust nélkülöző szemináriumnak lesznek-e ezután aspiránsai — ha legnagyobb értékük, a „GÉP” eltűnik?!

Valódi székelypapot láttunk és hallottunk! November 5-én meglátogatta egy centralista régi szemináriumát: Lajos Balázs mádalfalvi plébános úr. Hozott egy kicsit közénk a Hargita levegőjéből; most nem újságcikkekből, hanem a saját tapasztalatait adó pap szájából ismertük meg Erdély népét és sorsát. Valóban büszke örömmel és bizakodással töltött el az, amit hallottunk.

Néhány nappal előbb, mikor Budapestre érkezett, első útjaiban a sok év

előtt elhagyott szemináriumot akarta végigbarangolni. Benyitott a ping-pongozóba is. Eppen egy esti nagy csatára készültek fel a párok, hát mindenki gyanakodva nézett a belépőre. Egyik meg is kérdezte:

— Kit tetszik keresni?

Ez az a kérdés, amittől leginkább félnek a volt központisták, ha belépnek — csak úgy — keresni a multat a szemináriumban.

De megfelelt a székely.

— Én, öcsém, mindegyikteket!

Leültették és beszélt, beszélt. Székelyekről, harcaikról, hivatásukról. Mi csak úgy ittuk a szavát. Elfelejtettük a ping-pongot, de el a ponttára hívó csengőt is. A spirituális atya már hozzákezdett, mikor mi besurrantunk a sacellumba: lelkünkben már készen a másnapi — székely pap adta punkta anyagával.

Dr. Klemm Kálmán prefektus úr családi nevét származási helyéről Nyéki-re változtatta. Vivant sequentes...

A Magyar Iskola, amelynek eddig a Szociális Szakosztálya végezte a karácsonyi szeretetsomagok szétosztását, most erre a munkára cserkészcsapatunk Szociális Őrsét kérte fel. Az űrs az eddigőtől eltérő és annak hibáit kiküszöbölő tervet készített. Sok kellemetlen jelenetnek lehet elejét venni, ha nem a kérvények vagy a látszat alapján kiválasztott száz család kap egy csomagot évenként, hanem 4—5 szegény családot igazán megismerünk, azokat viszont teljesen ellátjuk. A Szociális Őrs bejelentette szándékát a Karitásban és a Fővárosnál, ahol újabb tájékoztatást kaptak. A mozgalom egyik főcélja nem sikkad el, mert az űrs bekapcsolja a munkába a többi kispapot is, tehát szívünk tágulhat és ismereteink bővíülhetnek.

Síremlék-szentelések. Dr. Koudela Géza síremlékét a Farkasréti-temetőben október 27-én szentelte meg dr. Marczell Mihály rektor úr, rövid beszéddel egybekötve. A volt tanítványok „Géza bácsi” szerzeményeit énekelték, majd édesanyja sírját is meglátogatták. — November 27-én volt dr. Ernszt Sándor síremlékének meg-

szentelése a Kerepesi-úti temetőben. A szertartást dr. Czapik Gyula vespérémi megyéspüspök végezte. A szeminárium énekkara énekelt és gr. Zichy János v. b. t. t. beszélt.

A MEI elhunyt tagjaiért az engesztelő gyászmise november 27-én volt.

Az Alma Mater szívesen nyújt szállást a Pesten időző paptestvéreknek. Hogy a szíves vendéglátás és jó ellátás mellett indokolt esetben némi anyagi ellenszolgáltatást is kér, az talán nem is olyan csodálatos. Aki a K. Sz.-ban végezte tanulmányait és szigorlatozni jön, díjtalanul, más esetben 2 P-ért szép cellát és teljes ellátást kap. Aki nem itt végzett vagy jobb anyagi helyzetben van, 5 P-t, előkelő vendégszobában pedig 10 P-t fizet.

Róberta nővér, akit azelőtt mindenhol, ahol munka volt, látni lehetett, egy idő óta eltűnt. Súlyos beteg volt. Hála a jó Istennek, — meg a kispapok imájának — már ismét a szemináriumban van, a gyógyulás útján.

Kerner rektor úr, a mi volt spirituális urunk az ebédelőben meglátogatta volt kispapjait. A lelkes fogadtatás után „néhány keresetlen szóval” közölte, hogy tavalyi meghívását a kalocsai kirándulásra az idén is megújítja, remélhetőleg most már nem lesz akadály. Fontos program még: imádkozni a békéért, hogy a hatodévesek Rómába mehessenek.

Ismét szentelés lesz. Advent kántorböjtjének szombatján az ötödévesek szubdiakonátust, a másodévesek tonzúrát kapnak. Segítsük imáinkkal az új választottakat!

Joaquín Lagostera Piera, spanyol katonatisztnővendék 1940 szeptember 9-én levelet írt Alicantéből dr. Tóth Tihamérnak Veszprémbe. Innen a mi Magyar Iskolánkhoz küldték. Kéréséhez híven küldtünk neki egy Jellemes ifjút és a kormányzót ábrázoló bélyegeket. Csak két mondat leveléből: „16 éves korom óta szüntelenül érdeklődtem könyvei után és mondhatom, hogy mérhetetlen lelki erőt kaptam azokban a nehéz időkben, melyek még most is úgy tünnek fel előttem néha, mint borzalmas álom... Ezért a lelki erőért

végtelenül hálás vagyok, és számtalan fiatal honfitársammal együtt köszönetet énekelünk önnek azért a segítségért, amelyet könyvein keresztül nyújtott nekünk."

A Tóth Tihamér Emlékbizottság célkitűzésének megfelelően dolgozik. Dr. Marczell Mihály rektor úrnak a Szent István Akadémián elmondott Tóth Tihamér-emlékbeszédéből, melyet a Szent István Akadémia adott ki, ezer példányt készítettett a bizottság saját céljaira. Tóth Tihamér síremlékéhez igen sok művész nyújtott be tervet.

Kérjük a Főtisztelendő Urakat, hogy ne feledkezzenek meg a CISZ-misékről.

*

Készséges lélekkel kapcsolódunk be az egyetemes Egyháznak a békéért indított engesztelő imahadjáratába: nov. 24-én Rektor Atyánk elmékedése után buzgón kértük a Béke Fejedelmét, hogy árássa ki az egész világra az annyira nélkülözött békét.

*

A csomagolás egyszerűsítése érdekében minden számhoz csekklapot mellékelünk. M. t. előfizetőink közül csak azok vegyék igénybe, akik még hátralékban vannak.

A MEI 1940—41. évi tisztikara.

Elnök: Zakar András VI. é., esztergomi.

Titkár: Szepesdi Ervin V. é., esztergomi.

Jegyző: Koncz Lajos IV. é., rozsnyói.

Pénztáros: Szalay Miklós V. é., veszprémi.

Könyvtáros: Sereghy László V. é., munkácsi.

Gyakorló-szakosztályvezető: Rózsahegyi György III. é., kalocsai.

Segédjegyző: Csatlós Ferenc III. é., esztergomi.

Levéltáros: Werkmann János II. é., veszprémi.

A papnövendékek tisztikara.

Főduktor: Hegyi László VI. é., pécsi.

Cantus magister és organista: Szalay Miklós V. é., veszprémi.

Assisztencia-magiszterek: Mester István VI. é., egri, Iványi Sándor V. é., egri és Malák Nándor IV. é. esztergomi.

Duktorok az I. éveseknél: Balogh István V. é., kassai és Koncz Lajos IV. é., rozsnyói; a II. éveseknél: Szepesdi Ervin V. é., esztergomi és Tarcsai László IV. é., székesfehérvári.

Könyvtáros: Galambos Ferenc V. é., pécsi.

Szacellánusok: (Galambos Ferenc V. é., pécsi), Gaál Sándor IV. é., veszprémi és Pordán László III. é., esztergomi, Lengyel Ferenc II. é., esztergomi.

Előénekes a kápolnában: Petró Sándor III. é., váci.

Eleemosynarius domus (az Infirmaria lelki gondozója): Zakar András VI. é., esztergomi.

Samaritanus domus: Rogoz György V. é., hajdudorogi.

Tabellarius: Erdei Péter IV. é., nagyvárad.

Missziós ügyek intézője: Rózsahegyi György III. é., kalocsai.

Missziós boltosok: Csatlós Ferenc III. é., esztergomi és Csiszér Ferenc II. é., esztergomi.

Műszaki duktor: Várkonyi Imre V. é., kalocsai.

Társalgó-felügyelők: a III. emeleten: Tarcsai László IV. é., székesfehérvári; a II. emeleten: Soltész József V. é., hajdudorogi.

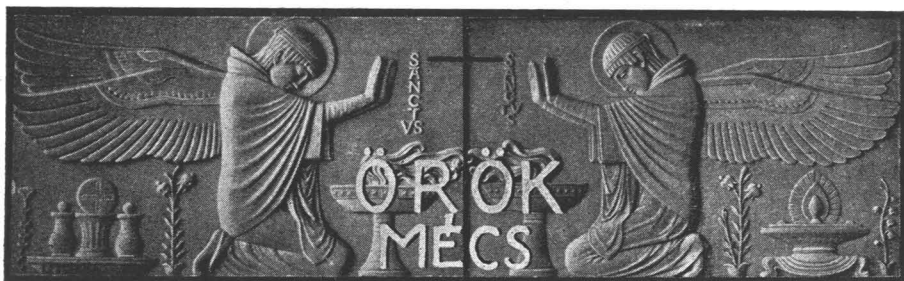
Bidellusok: VI. év: Csoba János, hajdudorogi; V. év: Csobay András, hajdudorogi; IV. év: Timkó Mihály, hajdudorogi; III. év: Tóth Károly, esztergomi; II. év: Werkmann János, veszprémi; I. év: Békési Sándor, egri.

A 3. és 27. oldalak képeit a „Liturgia”, a 30. oldal képét Z. Hadzsy Olga festőművésznő engedélyével közöljük.

Az 1. oldalon a házikápolna kis cellájában álló Szűz Mária-szobor (Kerényi képzőművészeti főiskolai tanársegéd alkotása) képe látható. — Különálló lapon, művészeti nyomással, korlátolt számban kapható, példányonként 30 fillérért.

A SZEMINÁRIUM NÖVENDÉKEI

<i>Tanárjelöltek:</i>			
<i>Oloffson Placid</i> (O. S. B.)	104	Gerendás Lajos (győri)	56
<i>Kögl Szeverin</i> (O. S. B.)	107	Halász Ervín (székesfehérvári)	33
<i>Sarlós Engelbert</i> (O. S. B.)	112	Major Kálmán (veszprémi)	81
<i>Rezek Román</i> (O. S. B.)	108	Miskovics László (rozsnyói)	83
<i>Levárdy Rezső</i> (O. S. B.)	111	Németh Károly (szombathelyi)	77
<i>Zsilinszky Kázmér</i> (O. S. B.)	106	Petró Sándor (váci)	76
<i>Gerézdy Rabán</i> (O. S. B.)	105	Pordán László (esztergomi)	35
VI. év:		Rózsahegyi György (kalocsai)	36
Csoba János (hajdudorogi)	119	Szablya Miklós (veszprémi)	37
<i>Hegyi László</i> (pécsi)	65	Szepes Alfréd (O. S. B.)	34
<i>Kováts Erasmus</i> (győri)	116	Szokolay Antal (esztergomi)	121
Lasánszky Gyula (kassai)	117	Takács Miklós (hajdudorogi)	40
Mester István (egri)	120	Tóth Károly (esztergomi)	79
<i>Miklós István</i> (kalocsai)	109	Uhl Vendel (szatmári)	124
<i>Németh László</i> (székesfehérvári)	66	II. év:	
Rojkovich István (hajdudorogi)	118	Bálint József (váci)	
<i>Zakar András</i> (esztergomi)	88	Bubnó László (eperjesi)	
V. év:		Csiszér Ferenc (esztergomi)	
Balogh István (kassai)	68	Forró Sándor (esztergomi)	
Csobay Andor (hajdudorogi)	67	Gyurácz Ferenc (győri)	
Galambos Ferenc (pécsi)	69	Kassai István (székesfehérvári)	
Gernát János (homesteadi)	89	Király József (szombathelyi)	
Iványi Sándor (egri)	123	Knapp Iván (kalocsai)	
Jávor Egon (O. S. B.)	82	Korzinek József (esztergomi)	
Korcsinszky György (hajdudorogi)	70	Lengyel Ferenc (esztergomi)	
Kubinyi György (veszprémi)	71	Luncz György (esztergomi)	
Mogyorósi László (váci)	72	Pataky Kornél (csanádi)	
Rogoz György (hajdudorogi)	97	Petrasevich István (eperjesi)	
Sereghy László (munkácsi)	73	Szuchy Róbert (egri)	
Soltész József (hajdudorogi)	74	Vaszkun György (hajdud.)	
Szalay Miklós (veszprémi)	75	Werkmann János (veszprémi)	
Szepesdi Ervin (esztergomi)	115	I. év:	
Unger Béla (veszprémi)	90	Barnicska Péter (munkácsi)	
Várkonyi Imre (kalocsai)	91	Békési Sándor (egri)	
IV. év:		Bezák Miklós (esztergomi)	
Baumgartner Oros O. S. B.	127	Budur Antal (csanádi)	
Dászkál István (nagyvárad)	37	Földvári Imre (veszprémi)	
Erdei Péter (nagyvárad)	31	Hergenröder Miklós (pécsi)	
Gaál Sándor (veszprémi)	128	Hubert János (győri)	
Juhari Gábor (szatmári)	122	Legeza István (hajdudorogi)	
Krafcsik Endre (munkácsi)	130	Miklós Antal (esztergomi)	
Koncz Lajos (rozsnyói)	113	Nagy János (esztergomi)	
Malák Nándor (esztergomi)	129	Nagy Tamás (kassai)	
Tarcsai László (székesfehérvári)		Nezbajló György (szatmári)	
Timkó Mihály (hajdudorogi)	125	Soós József (veszprémi)	
Vági László (váci)	114	Szarka András (eperjesi)	
III. év:		Szendy József (székesfehérvári)	
Barna Miklós (hajdudorogi)	59	Urbán László (szombathelyi)	
Bégya Tibor (munkácsi)	58	Véghseő Miklós (hajdudorogi)	
Csatlós Ferenc (esztergomi)	32	Zsiros László (váci)	
Gál József (pécsi)	57	Az áldozópapok nevei <i>dült betűkkel</i> vannak szedve.	
		A számok a cellákat jelzik.	

Írja: **MARCZELL ATYA**

A papi szoba csendes íróasztalánál szerényen világít a lámpa. Igen sok helyen egyszerű petróleum, esetleg mécs, gyertyafény. Legritkább helyen villanó Krypton... Végül is mindenütt fény, megvilágító sugárkéve, amely rávetődik lapokra, iratokra, imakönyvre...

A csendes és néma szoba drága fénye mellett ülő áldozatos lelkek valamikor a Központi Papnevelő Intézet örökmécsének fényénél töltötték óraikat. Legtöbbször térdeltek, imádkoztak, Úrhoz emelkedtek, hogy égi Atyjuknak kegyelmi fénye lobogó tűzre lobbantsa jót kereső lelküket. — Fényt kerestek, hogy fényes lelkek legyenek és égi tüzet vihessenek Isten Atyjuktól reájuk bizandó lelkek világába.

Ezek az imádkozók jól tudták, hogy van a tudásnak is fénye, amelyet a hivatottak, a tudás mesterei lobbantják fel lelkükben; jól tudják azt is, hogy a tudás fénye nélkül nem teljesíthetik hűségesen életre tanító hivatásukat; de azt is tudták, hogy az élet Urának örökmécses tüze lobbantandó a lelkükben, ha tüzet akarnak gyujtani a híveknek lelkében.

A káplánszobák kicsi lámpása örök szent jelkép. Lélektüzekről szóló; olyan tüzekekről, amelyeket hivatott tudósok lobbantottak lelkükben és a kápolna örökmécsese gyujtott ki Istentől elhívott életükben. Így maguk is élő embertüzekké nemesedtek, amelynek gyujtó ereje emberéleteknek megvilágítását és fellobbanását okozza.

Ha ott ültök, drága Testvéreim, a ti kis fényforrástok mellett, ébressze fel lelketekben ennek lobbanása azt a tudatot, hogy égi atyátok olyan világító gyertyául küldött titeket, amelyet gyertyatartóra állítottak, hogy világoskodjék mindazoknak, akik a házban vannak...

MÁSOK ÉLETÉBŐL

IN VINEA DOMINI

Júniusban papszentelés volt: az ötödévesek kapták meg az áldozópapi rendet, mindegyik saját püspök atyja kézzelátételével. Amennyi fájdalmat okozott az, hogy öt éven keresztül imában, munkában, szentelésekben egymásmellett haladó testvéreknek épp az utolsó ünnepen el kellett válni egymástól, annyi örömet szerzett az otthoni székesegyházban megtartott menyeyi esküvő.

*

Volt, aki visszatért és így beszélt hozzánk...

Nemes Iskola!

A szentelő püspök figyelmezteti a szentelendőket: „Sacerdotem oportet offere...”

És népünk nagyra értékeli az újmisés áldását. Felénk általános szokás, hogy a primíciás felkeresi azokat a betegeket és öregeket, akik nem tudtak eljönni áldásért, és otthon áldja meg őket. Örömmel mentem áldást osztani a betegekhez.

Halászkékhöz mentem először. Gyerekkoromban ismertem ezt a jó öreget: útkaparó volt a falunkban. Rákja van. Már hosszú ideje beteg. Rettenetes állapotban találtam. Nem akarlak próbára tenni benneteket, nem is nagyon részletezem. De az ember formája sem volt meg ennek a szegénynek. Állát, orrát, fogait, egész arcát, arccsontjait már teljesen szétroncsolta a betegség. A szemei alsó szemhéj nélkül, beesetten ültek a tiszta seb arcon. Mindez nyíltan, kötés nélkül. A szerencsétlennek a torka látható egyszerre. Borzasztó szaga volt. Megrettentem. Uram, ne hagyj el, hisz itt még szóhoz sem tudok jönni. Nem bírom a szagot, nem bírom nézni ezt az arcot. A bélpoklosok lehetnek ilyenek. Valahogy mégis erőt vettem magamon, és elkezdtem szegénnyel beszélgetni.

— Halász bácsi, eljöttem magához, újmisés áldást hoztam.

Válaszát alig értettem. Meg kellett egy kicsit szokni azokat a tagolatlan hangokat, amiknek értelmét később kivettem.

— Nem tud már engem a jó Isten elvenni?! Csak nyűg vagyok a családomnak, a feleségem sem mer hozzám nyúlni, fél tőlem, miért küldte rám az Isten ezt a nyavalyát?

— Halász bácsi, várjon csak egy kicsit, ne féljen, már készítik magának az égben a helyet. Ezért a sok szenvedésért odaát igen szép koronát akarnak magának készíteni az angyalok, és az tart ilyen soká. Eljön a maga órája is. Ez a szenvedés nem soká fog tartani, de utána örökké tartó lesz az öröm.

Beszéltem szegény öregnek mennyországról, Isten szeretetéről, s egyszer csak a régi arc helyére, a tátongó sebre egy könnycsepp gördült.

— Halász bácsi, most újmisés áldást adok magának. Adjon enyhülést, vigaszt és boldog halált.

Testvérek, úgy nézett rám, a halálra ítélt szemével, hogy soha nem tudom elfelejteni.

*

Plébániánk kis filiájában ápolgattam 6 hétig a hívek lelki életét. Vasár- és ünnepnap tüzesvérű paripák röpítették kocsimat a kis falu felé. A harangozó gyerek a toronyból leste, jön-e már a tisztelendő úr? Mindig harang-

csilingelés mellett — zúgásra ugyanis nem tellett — robotgattam be. Kántor, templomatya, sekrestyés — az egyházközség kimagasló személyei fogadtak. Szentmisén, gyóntatáson kívül semmi szolgálat nem akadt, — nyáron a falusi ember erre sem akar ráérni. Egyszer azonban a kántor avval fogad, hogy beteghez kell mennem. Ettől mindig félttem. Nem a betegtől, hanem a nagy felelősségtől. Hosszú útra kell előkészíteni az ilyen testvért.

— Nagyon beteg? — kérdeztem a kántort.

— Talán a misét még kibírja, de nem biztos — felelte.

— Akkor egy percet sem várhatunk — mondtam.

Szegény szívem nagyon izgatottan zakatolt a váratlan helyzet láttára. Örök életről van szó. Élet vagy halál, de örök. A te kezeden is sok megfordul. Most hogyan látod őt el? Döntő lesz ez a pillanat. Ilyen gondolatokkal vittem az Urat. Szívemhez szorítottam, és úgy kértem Őt, hogy segítsen. Először vagyok ilyen fontos pillanat előtt, ne hagyjon el. A rövid úton fáztam is, de arcom égett.

— Pax huic domui.

Az Urat letettem a szépen előkészített asztalra, az Egyház imájával imádtam.

Az öreg Kőd Antal beesett szemekkel nézett rám. Úgy feküdt mozdulatlanul a tiszta fehér ágyon, mintha már nem lett volna benne élet. Csak a szemei mutatták, hogy él. Vásznonra kívánczik ez a nemes, szép arc. A szenvedés meggyötörte, de mégis nyugodtak vonásai, galambósz fehérsége ártatlan fehérségnek tűnik. Kilenc gyermek gondját rejti ez a kisimult homlok. A 74 év hány milliomodik dobbanását végzi ez a szív? 74 év! És most te ítélni fogsz felette. Én a gyermek, 23 évemmel az öreg 74 éves Kőd Antal 74 éve felett. Nem volt időm, hogy az Úr szavaira gondoljak: „Széket ülsz Izrael 12 törzse felett“, vagy „Amit feloldasz a földön...“, mert a következő pillanatban már keresztet vetettem: „Dominus sit in corde tuo...“

Ítéletet tartottam Kőd Antal 74 éve felett.

Azután az élet és halál Urát nyujtottam neki útravalóul.

Megkentem testét olajjal, hogy a kegyelem illatával szálljon fel lelke az Úr felé.

Szemét, amivel annyi sok-sok millió ingert felfogott, amivel annyiszor nézett a csillagos, tiszta égre és a piszkos, sáros földre. Fülét, amivel az égi hangokat, a kegyelmi szózatot felfogta, de a föld zajára is figyelmes lett. Ajkát, amivel az Úrhoz kiáltott, de a földnek is beszélt. Kezét, amivel az élet terhét vonszolta, kihült lábát, ami jó és rossz útra vitte 74 éven keresztül.

Mikor így felékesítettem a lelkét az Egyház bőkezűségéből, Krisztus helyettesének áldását közvetítettem neki. Ezek után az én gyarló szavaimra nem sok szükség lehetett, de mégis ágya mellé ültem, és beszélni kezdtem az Atyáról, aki őt hazavárja, a mennyország örömeiről, Isten hatalmáról, jóságos szeretetéről s irgalmáról. Egyszer csak, talán a jó öreg Kőd Antal megsajnál engem, amint vigasztalásán fáradoztam, elkapta kezem, megcsókolta hálásan:

— Tisztelendő úr, én nem félek se a haláltól, se a jó Istentől.

Mondhatom, boldogan kezdtem meg a szentmisét.

Nem kellett azonban soká várni, az érett gyümölcs lehullott. Két hét múlva eltemettem Kőd Antalt. Azóta is minden szentmisémben szerepel az én első pártfogoltam az Úr előtt.

*

Az Isten ígését először olyan kicsi kis templomban hirdettem, hogy ha a szószékről kinyujtottam volna a kezemet a kórus felé, a kántor pedig felém, majd nem kezet szoríthattunk volna. Ezidáig templomi szószéket még csak kívülről láttam, belülről nem. A szószék belseje lepert meg először. A kívülről aranyosan csillogó szószékről finom kézimunka omlik le, belülről furcsaképzű faalkotmány, minden dísz nélkül, sőt egy piszkos porrongy ékte-

lenkedett az alján. Isten ments, ha papra áll a hasonlat! Amikor az evangéliumot felolvastam, minden szem rajtam. Ez is elég szokatlan érzést adott. A beszédbe csakhamar beletüzesedtem. Mintha csak az előző négy hét a jó Isten részéről praeparatio remota lett volna az én beszédemhez. Négy hétig folyton esett az eső. A mezőn mindent elöntött a víz. Nem lesz betevő falatunk, zokogott a nép. Beszédemet az esős idő ellenére, az Isten irántunk való végtelen szeretetéről akartam mondani. Mintha csak alátámasztást akart volna adni az ég szavainak: vasárnapra gyönyörű napsütéses idő lett. Valóban nagyon szeretett a jó Isten.

*

Káplánunknak a vakációról szombaton este kellett volna megjönnie. Nem jött. Vasárnap reggel tudtam meg a plébános úr méltatlankodásából. — Nem tehetek mást, — szól hozzám — megkérlek téged, légy szíves, menj ki a filiára, de ha lehet, prédikálj is.

— De nem készültem! — válaszoltam.

— Úgy már én sokszor voltam, te pedig leszel. Ha éppen nem akarsz vagy nem tudsz, ne beszélj, de mit gondol a nép?

Mit csináljak, már csak 40—50 percem van. Már kocsin ülök, mikor jön a mentő ötlet. Elmondok egy ponttát: I. Jót gondolni, II. Jól szólni. „Uram, bocsá’, az öregasszonyok még rittak is.”

*

Nemes Iskola! Gyermekek, kispapák megvalósulása a primícia és az első kapavágások az Úr szőlőjében, de hosszú, munkás papi életre szóló szent élmények is. Engedjétek meg, hogy a primiciáról hallgassak. A primícia mindegyikünk lelkében álomként előre él. Álmodjatok arról az eljövendő szent napról. Én is sokat álmodtam róla, de szebb volt, mint amilyenek előre megálmodtam.

*

Volt, akit főpáosztora tanítani küldött szomszédos lelkeket, és ezért nekünk csak ennyit írhatott...

„Amikor először léptem közéték mint „vissza nem tért” testvér, soknak arcán ott láttam a kérdést, sokaknak szava fordult felém mosolyogva: mondd, milyen az Élet. Nagy É-vel írtam, mert sokan úgy tekintenek rá, sokan úgy várják, mint a szemináriumi éveknél ellentétes irányú sodrát, áramát. A szemináriumi évek alatt sokan vannak „az élet más, mint ahogyan ti azt elképzeltétek” úton-útfélen hangoztatott szolás-mondás hatása alatt.

Pedig nincs igazuk.

Ezzel nem akarom azt mondani, hogy az élet sodra, folyama éppen olyan, mint a szemináriumé. A szemináriumból nem lehet kizárni az élet ütemének figyelését, nem lehet a szemináriumi önművelésben tudomást nem venni az élet dübörgő kérdéseiről. — Csak egy magasabb fekvésben kell azt tenni.

Tehát az életbelépéssel nem történik más, mint hogy az a két áramlás, mely eddig két úton haladt, eggyé lesz. És a magasabb fekvésben folytatott küzdelemben, munkában szerzett erőnket odaadjuk a lelkek boldogságának szolgálatára.

Odaadjuk erőnket és — érezzük, hogy így még erősebbek lettünk. Mert nem szabad lemondanom azokról a javokról, melyeket ott, a magasabb fekvésű életszemléletben gyűjtöttem. Ha lemondok róla és többé nem törődöm velük, akkor lesz mit mesélnem az életről, mert akkor az élet irányít engem és nem én az életet. Más szóval: elvesztettem küldetésemet, hivatásomat, mert hiszen kiemelkedő sziklává kellett volna lennem, és apró kavics vagyok csak, melyet az ár kerget ide-oda.

Testvéreim, — ne haragudjatok — én nem tudok mesélni nektek az Életről...”

ANNA
BOLDOG
MARGIT
RÓL

IRVA MENTÉS
MIHÁLY

**Árva népiünk gyöngye,
Margit, édes, gyenge,
Tiszta liliomszál,
Úgy illatoztál
Szép hazánknak földjén,
Mint égő tömjén.
Áldozat voltál:
Krisztus az oltár.
Tépett hazánkért
Krisztushoz hajoltál.
Tégedet kérünk:
Könyörögi értünk!**

Falusi káplán beszámolója

Hát az meg úgy történt, hogy még tavasszal fentjáván Pesten, én, a naiv falusi káplán, amint betekinték az angyalvárba, körülögtak nagyszámú tisztelőim, élükön a Nemes Iskola nemeslelkű titkárával, és imígyen szóltak hozzám:

— Iry már valamit a Centralistánkba, mert nem tudjuk mivel kitölteni.

— De — mondom — nem érek ám rá, egyelőre a professzorokat kell szórakoztatnom.

— De így, meg úgy, egy kis beszámolót a falusi pasztorációból, ahogy minden évben szoktál a nemes iskola díszes gyülekezete előtt. Valami humoros dolgot.

— Ohó, itt valami tévedés van! Engem már az élet megtört, én már csak komoly dologról tudnék regélni.

— Nem baj, csak nevetni lehessen rajta.

Addig-addig szorongattak, amíg feltételesen becsületszavamat nem adtam. Tudniillik, ha lusta nem leszek és el nem felejttem, becsületszavamra írni fogok, de csak a karácsonyi számba.

Hát nem felejtettem el, de nem is illett volna kitérni e megtisztelő ajánlat elől. Velem egyivású, most már jórészt az Úr szállójében fáradó társaim valószínűleg emlékeznek Miska beszámolóira, amit átlag minden évben meg szokott tartani, a rossz nyelvek szerint csak azért, hogy az iskolai tagságot elnyerje, mivel hogy aztán egész évben mással sem szerepelt. Akárhogy volt, az tény, hogy ezekre a beszámolókra a Nemes Iskola terme átlagon felül szokott megtelni. Még a veterán levíták is, szakítva a tradíciókkal, kegyeskedtek eljönni, és büszkén fogadták az alsóévesek csodálkozó, elismerő pillantásait. Még most is a szemem előtt lebeg: az első- és másodévesek komolyan, hozzájuk méltó szerénységgel az elülső helyeken feszengnek, az idősebbek hátul, az ajtó közelében lézengenek, hogy kellő alkalommal ki tudjanak surranni, miközben nevetgélve biztató jelszavakat dobálnak felém: Halljuk, halljuk!

Oldalt, a profán tömegtől elkülönítve látom a jó K. spirituális urat, szemlesütve, alsó ajkát előrebígyesztve, kezét a térdén pihentetve, gyöngéden, finoman, akárcsak asszisztenciás misén lenne. Látszik, hogy már elszakadt a föld porától és a túlvilági misztikumok szemléletébe mélyedt. Csak néha megvillanó, önmagától bocsánatot kérő mosolya sejteti, hogy még féllábal köztünk, a sáros földtekén időzik. Mellette látom K. prefektus urat, nyugtalanul fészkelődve helyén, amit azonban senki rossz néven nem vett tőle, hisz csak akkoriban került be, mint fiatal prefektus az előjárók közé. Mindezt magam elé idézem és megkezdem beszámolómat, én, a falusi káplán.

Nemes Iskola!

Reggel öt óra. Lelkiismeretem csengője éles berregéssel csörömpöl. Ezt nem lehet vattával eltömködni, mint a szemináriumi folyosók csengőit a kispapok nagyobb nyugalmanak biztosítása végett. Kidugom a fejemet a kívül zuzmarás, de belül annál édesebb meleget árasztó dunyha alól, és egy merész mozdulattal lekapom a falról a hőmérőt, ami

oldalt lóg, annak ellenőrzésére, vajjon mennyit bír el az emberi természet. 1 fok. Megelégedéssel nyugtázom: a fagypont felett. Hűjnye, — mondom (már csak így talusiasan) — gyerünk, amíg lejjebb nem száll. A mosdással nem vesződhetem, úgylis hiába tenném, a lavór vize befagyott az ablak mellett. Na, majd a szél, meg a hó pótolja a mosdást. Hivatásom tudatában lassan, méltóságteljesen felöltözöm. Ing, szvetter, reverenda, hacuka, pullóver, kiskabát, nagykabát, s miután így kellően biztosítottam magam mindenféle meglepetés ellen, kidugom a fejem az időjárás minémű állapotja meghatározása irányában. Fűtyül a szél, hordja, vagdossa a havat, mint a sivatagban a számum a homokot, amikor is biztos védekezés céljából a főbeduin a teve hasa alá dugja fejét. De hát nem vagyunk Afrikában, azért minden nagyobb lelki meg-rázkódtatás nélkül megállapítom, hogy hóvihar van, nekem pedig ma a tíz kilométer távolságban lévő kís filián kell katekézist tartanom. — Majd csak lesz valahogy!

Szentmise után a reggelinél a rumadagot duplára emelem. Principálisom még rámadja nagy szörmés bundáját, nyakamba húzom paraszti kucsmagom, és elszántan indulok a kapu felé, ahol már vár rám a kocsi. Szerényen elfoglalom a helyem református „kollégám” mellett, aki hasonló módon van öltözve, és a lovak csendesen megindulnak a nagy hóviharban.

Hopp, itt álljunk meg egy kicsit gondolatban, a lovak csak hadd poroszkáljanak. A hóviharban beszélgetni nem lehet, hát tünődünk el kissé a felekezeti békéről, mivel hogy úgylis viharról van szó.

Nemrégiben hallottam a rádióban egy honatya ajkáról, aki úgy-látszik mellékesen jól ért a teológiához, a következő mottót: „Teljesen mindegy, hogy az Isten szolgálja az Úr asztalától, vagy az Úr oltárától hirdeti az Igét.” Amit egy helybeli, nagy meglátású atyánkfia hasonló érzélemmel, de kissé világosabban magyarázott meg: Igazán mindegy, hogy kereszténység vagy kereszttyénség, az az y elöl vagy utól áll, se nem oszt, se nem szoroz.

Hát kérem, a felekezeti béke nálunk, vegyesvallású helyen teljes egészében megalósult. Amit igazol nemcsak a fentemlített békés kocsi-kázás, hanem sok más körülmény is. Teszem föl, az a tiszteletteljes üdvözlési mód, ahogy „mi papok” egymást köszöntjük, nem ezt igazolja-e? Sőt a nagytiszteletű úr akárhányszor meg is előzi az embert, és lekötelező mosolyával előre köszön. Mi több, egy alkalommal méltóztatott engem, az egyszerű káplánt lekollégázni! Principálisom ezüst-miséje alkalmával pedig szerető, őszinte jókívánságait küldte, mint a másik anyaszentegyház vezetője. Egyházi téren is kölcsönös a megértés. Ha mi hét órakor harangozunk, — ők is. Ha nyolckor, — ők is. Megalapítottuk a Legényegyletet, Leánykört, — ők is. Még a májusi litániák tekintetében is teljes az összhang. Ők ugyanakkor valami tavaszi zsenget ünnepelnek.

Néha ugyan előfordul egy-egy zavaró incidens, de ezen ki csodálkozik? Megtörténik az a legjobb barátok közt is! Én már csak azt gondolom, ha van valami hiba, az csak „bennünk papokban” lehet, de semmi-estre sem a hívekben. Azok minden valláskülönbőség ellenére jól meg-értik egymást, amit a vegyesházasságok tömkelege világosan bizonyít. Mindjárt el is határozom, hogy a javulás útjára térek, és a szokottnál szívélyesebben fogok „kollégámtól” búcsút venni.

Ilyen és efféle jambor gondolatok szaladgálnak fejemben, miközben odakint valahol, a bundámon kívül, rettenetes hóvihár dühöng. A metsző szél azonban behatol még a sokféle szörme alá is, összegémberíti a tagokat, megvacogtatja a fogakat. Kollégám nemsokára leszáll, szívélyesen búcsút veszünk, és eltűnik a hóviharban. Nekem még egy-két kilométerrel távolabb van az állomásom. Ahogy az orromat kidugom a bundából, látom ám, hogy kocsisunk szemöldökéről jégcsapok lógnak le egész a szájáig. Néha egyet fúj rajtuk a bösz magyar, úgylátszik idegesítik, különben semmi változás sem látszik rajta. Büszkén, egyenes tartással ül, teljesíti a kötelességét.

Végre másfél órai kocsikázás után megérkezünk. Lassan, tagjaimat nem érezve, mászok le. Be a meleg terembe. Fülledt levegő csapja meg arcomat, a gyerekek köszönnek, de én nem hallom, nem látom őket, szememet könny borítja el. A tanító-néni meg a gyerekek együttes erővel ráncigálják le rólam a sok kabátot. Az egyik kislány megkérdezi: tisztelendő úr, miért sír? — Kis időbe kerül, amíg magamhoz térek. — Azért kislányom, mert örülök. Örülök, hogy a jó Isten a nehézségek elviselésére megadja az erőt. — Nem érti, de nem is fontos.

Ime a beszámoló. Hogy humoros vagy komoly volt-e, azt ítélje meg a Nemes Iskola!

F. M.

TIHAMÉR ATYA ÁLDOTT KEZE . . .

Májusban történt. Néhány napra rá, hogy az Egyetemi-templomban fehér színben emlékmise volt. Egy magas társadalmi állású úriasszony kereste a prefektus urat. Könnyezve, de mosolyogva csak arra kérte, hogy hallgassa meg, mert az örömét nem tudja magába zárni.

— „Fiam négy év óta elhagyott és vadházasságban él, idegenben. Elpanaszoltam Tóth Tihamérnak, akinek gyónógyermekke voltam. Kaposvári útja előtt is elmondtam neki.

— Most nem tudom elintézni, — válaszolta szeliden — mert lelki-gyakorlatra kell indulnom. Majd visszajövök és elrendezem.

De a lelki-gyakorlat után betegség következett és nemsokára temetés. Kimentem a sírjához: Látod, megígérted és még most sem jött haza a fiam — panaszkodtam vagy imádkoztam ügyetlenül, de bízam.

Most az évforduló előtt kilencedet kezdtem. Mindennap elmondtam a Hiszekegyet, mert mindig erre az imára buzdított, s kértem közbenjárását. Hétfőn, az évforduló előtt, — ne tessék mosolyogni — hogy álom volt-e vagy ébrenlét, nem tudom, de bejött szobámba, megállt távol tőlem. Meghajítja fejét és érhetően, csendesén így szól:

— Én mondtam neked, hogy segíték. Légy nyugodt, a fiad haza fog jönni.

Reggel nyomban megmondtam barátnőmnek. Kinevetett:

— Nem is gondol már rád az a hálátlan fiú.

De én már nyugodtan vártam. Az évforduló éjjelén egy óraker zörgetnek az ajtón.

— Én vagyok, édesanyám, megjöttem N.-ről.

Sírtam . . . És most már mind a ketten nagyon-nagyon boldogok vagyunk.“

ELMÉLET ÉS GYAKORLAT

A professzor, akinek már az apja is szobrot kapott tanításáért, érkezett „A kegyelemről” szóló fejezethez. Beszélt is róla szépen. Azt mondta, hogy a kegyelem találkozás az Istennel. Sok kicsinyeskedő különböztetéssel beszélt, mint ahogy a tudósok szoktak. Öröm volt hallgatni; mert a megkülönböztetések megörvendeztetik az értelmet, biztonságot adnak az észnek.

A külvárosi káplán is eljutott „A kegyelemről” szóló fejezethez, és azt gondolta, hogy jó a professzornak. Őt értik, értékelik. De mit lehetne beszélni ott, ahol csak a padló olajszága érződik, és zsebredugott kézzel minden huncutságra készen vár negyven inaslegény? Mindamellett hozzáfogott az előadás előkészületeihez. Ez abból állt, hogy vette a kabátját és a kesztyűjét, és nekivágott az útnak. Húsz perc az út; ezalatt összefonódik az a néhány gondolat. Ennyit még a külváros is sugall! Elindult hát az Isten papja, hogy az útmentén néhány gondolatot szedegessen a kegyelemről.

Az eső csöndesen szitált: mintha fonalakkal kötötték volna össze az eget és a földet. A föld párologott, és a pára gloriolát font a lámpák köré. Annyi hangulat van az ilyen novemberi estékben! Fények és árnyak játéka ez. Az út mentén balra apró házak ültek csöndes árnyékban. Bizony itt hiába keresnők a kegyelem éhségét. Ember is alig akad. Az ablak pirosas fényén itt-ott fáradt, lomha mozgású alak hadonászik. Veszekednek. Munkásházak ezek. Az árnyék néha eltűnik az ablakból, és a kapuban jelenik meg gyűrött arcú férfi formájában. Erről az arcról az élet fáradtsága olvasható le, nem pedig a kegyelem utáni sóvárgás.

A köd opál színe egyre vörösödik. Ahol a legvörösebb, ott ügyetlen mozireklám áll. Mennyire zavarja ez a reklám ezt a fáradt csendet! S mennyire bizarr gondolat volna megszakítani egyszer a szaladó filmet, és valami tompa hangú zene mellett ilyesfélét vetíteni az emberek elé: „Tudjátok-e, hogy a lelketekben van valami! Úgy hívják, hogy kegyelem. Ez kincs...; ezt őrizni kellene!” — Bizonyára idegenül hallgatnának az ilyen szóra; sőt bosszankodnának is. Nem, itt sem volna szabad beszélni a kegyelemről!

Üzletek, kávéházak, sötét foltok, egy kopogó járókelő vagy zörgő kocsi: ebből áll a november esti esőben az utca élete. Ott messze, ahol az utca elfogyna, megrezdül a levegő. Ütemet vesz föl. Gépek dohognak, a szénfüst lecsap az ember arcába: gyár van ott. Belül fegyvereket készítenek. Sokezer ember... és továbbadják a fegyvereket a többi ezreknek. És amerre viszik: nagy, lomha, bűnös városok fekszenek sok jajjal; és akiknek adják; elcsigázott szegény emberek, sokszor káromlással a szájukon... halállal a nyomukban... Hát a kegyelem, Uramisten, a sok kicsinyeskedő különbséggel sehol sincs?!

A gyár előtt még jóval keskeny utca vezet a zárdához. Messziről látszanak a kápolna sárgás ablakai. Közelről a szentek is kivehetők rajta. Páli Szent Vince áll az utcához a legközelebb. Mosolygó arcát az eső egyre mosdatja; sír is, meg nevet is egyszerre. A kápolna cementfalát is mossa az eső gyöngéden. Talán az emberek kezenyomát akarná letörölni róla. A várost is áztatja a permetező, suhogó víz: szeretné le-

tisztítani róla a kohók és kémények füstjét, az élet koromját. A kápolnából gyöngé ének hallatszott. Apácák és árvagyerekek énekeltek szent-ségi éneket. A pap keresztet rajzolt a Szentséggel, erő áradt ki belőle. Az erő tovarezgött. Átölelte a szunnyadó várost. Játszott fölötte, de behatolt a kis szobákba is, a munkahelyekre is. Megmozgatta a szíveket és különös érzéseket támasztott bennük, a szemekben fényt gyujtott, mosolygattatja a gyerekeket, a fiatalokat. Olyan lett tőle a külváros, mint amikor tavasszal valami vidám szél rálehel az apró bogárkákra: megéledt. Olyan volt a külváros, mintha az Istennel találkozott volna, aki átölelte őt.

A legnagyobb tócsák az iskolánál csillognak. Az inasgyerekek fele megszökött az óráról. A másik felének így kezdett beszélni a pap:

„Fiúk, néha éreztétek már talán azt, hogy szembeálltok az Istennel. Mintha találkoztatok volna úgy vele, mint az emberekkel szokás. Egészen közelébe kerültetek. Ezt a találkozást hívják kegyelemnek!”

S amíg beszélt arról, hogy miképen találkoztak az Istennel, kívül könyörtelenül hullott az eső. De belül is esett a kegyelem esője. A szemek egyre tisztábban néztek, s a kopott terembe belépett a november este játékos hangulata: végigömlött rajta a kápolna kegyelme.

Nyitrai Ferenc

VÁLTOZÁSOK MUNKAKÖRBEN ÉS CIMBEN

melyeket eddig még nem közöltünk.

NAGY ÖRÖMÜNK,

hogya *Kovács Vince* váci székesegyházi kanonok urat XII. Pius pápa Öszent-sége Hanauer A. István püspök úr önağyméltósága kérésére melléje segédpüspökül adta. Szeptember 22-én volt a püspökszentelés, mely alkalommal az Egyházmegyei Közlöny nagy örömmel köszöntötte és a papság imájába és szeretetébe ajánlotta. Nekünk különös örömmük, hogy a Püspök úr önağyméltósága egykor a Magyar Iskola munkás tagja volt. 1908 decemberében nagy érdeklődés közben tartott felolvasást és előadást „A tudat és figyelem lélektani fontossága” címen. De még nagyobb hálával fogadtuk megtisztelő sorait, melyekben ígéri, hogy „a Központi Szeminárium ifjú levitáit... gyakrabban imáimba foglalom”. Köszönjük.

hogya *dr. Horváth Győző* kalocsai segédpüspök úr június 24-én ünnepelte pappászentelésének 50. évfordulóját.

hogya *dr. Scheffler János* a kolozsvári egyetemen az egyházjog nyilvános rendes tanára lett. A lelkek vezetésének csendes munkája után most az újjá-éledő nemzet tudományos életében tartja magasra az egyházi művelődés fáklyáját.

Csanádi egyházmegye:

Dr. Halász Pál pp. tanácsos, plébános, Solymos László káplán, Battonya.
Szeged-Belváros.

Egri főegyházmegye:

Dr. Halmos Mihály érseki tanácsos.	Székely Miklós lelkész, Miskolc-Mindszent.
Lázár Pál lelkész, Hajduszoboszló.	
Dr. Lóczy Károly lelkész, Szajol.	Tassy Ferenc, Mezőkövesd.
Miklós Béla káplán, Kenderes.	Dr. Tóth József h. teol. tanár, prefektus, Eger.
Dr. Rubovszky Ferenc plébános, Ózd.	
Dr. Száva János pápai kamarás.	Vizy István lelkész, Jászberény.

Eperjesi egyházmegye:

(Miskolci ap. korm.) Gyulay Gábor s. lelkész, Abaujszántó.
Dr. Bubnó Andor c. főesperes. Krenyiczky István első káplán, Kassa.
Dr. Gulovics Andor püspöki tanácsos. Petrassevich Miklós plébános, Kány.

Esztergomi főegyházmegye:

Dr. Bánk József szentszéki jegyző, Dr. Gigler Károly irodaigazgató, Esztergom.
Dr. Boér (Bittenbinder) Miklós teológiai tanár, Esztergom. Dr. Senkár Lajos hittanár, Arpád-gimn., Budapest.
Dér (Demel) Iván segédlelkész, Budapest, Koronázó főtemplom. Dr. Szappanyos Béla egyházmegyei A. C. másodtitkár, Esztergom.
Dr. Szépesdi Sándor levéltáros, Esztergom.

Győri egyházmegye:

Dr. Cseh Sándor káplán, Győr, Dr. Ragats Rudolf káptalani helynök.
Kossuth-u. Dr. Saly László preláthus-kanonok,
Jankovich József tb. kanonok. Győr.
Dr. Keszei Gábor zsinati vizsgáló. Dr. Szele József szemináriumi prefektus, Győr.
Dr. Mentés Mihály kanonok, szemináriumi rektor, Győr. Dr. Villányi Győző szemináriumi prefektus, Győr.
Németh János plébános, Lövő.
Dr. Pokorny Miklós A. C. igazgató.

Gyulafehérvári egyházmegye:

id. Balázs Lajos szentszéki tanácsos, ügyelő, Csicsókeresztur, Szamos m. plébános, Agnita. Márton Mózes lelkész, Székelyszentkirály.
ifj. Balázs Lajos plébános, Mádéfalva, Csík megye. Mészáros József lelkész, Marosjára, Maros megye.
Boros József örkanonok, Alba Julia. Sándor Imre pápai kamarás, püspöki helytartó, Kolozsvár.
Erdődi József plébános, Alsójára. Székely Károly ny. esperes, Brassó.
Dr. Fejér Gerő olvasó kanonok, Alba Julia.
Fodor Gergely lelkész, esperes-tanfeln.

Hajdudorogi egyházmegye:

Dr. Bába Miklós tb. esperes. Dr. Papp György püspöki tanácsos.
Damjanovich Pál, Szeged, Apponyikollégium. Timaffy Endre lelkész, Almosd.
Dr. Kricsfalusy Ferenc I. s. lelkész, Pásztor Mihály s. lelkész, Nagyléta. Végheő György h. lelkész, Pátyod. Budapest.

Kalocsai egyházmegye:

Balla László káplán, Dávod. Oszwald József tb. kanonok, Kalocsai Tanítókháza igazgatója, nyugalmament.
Dr. Belon Gellért teol. tanár, Kalocsa.
Mojzes Ferenc adminisztrátor, Bácsalmás.

Kassai egyházmegye:

Absolon Ede plébános, Kenyhec. Füg Béla káplán, Gentely.
Bacsur Sándor káplán, Monok. Laczkó József káplán, Mád.
Figula János S. J., Mezőkövesd. Nagy Miklós A. C. igazgató, Budapest.
Czap József hitoktató, Kassa.

Munkácsi egyházmegye:

Ortutay Elemér abs. teológus, Ungvár.

Nagyváradai egyházmegye:

Bogdánffy Szilárd teol. tanár, spirituális, Nagyvárad. Glatz Mihály pp. kamarás, plébános, Csorvás.
Dr. Fölföldy Béla káplán, Békésgyula. Hoszták János káplán, Újkígyós.

Köpf Károly plébános, Ópalota.
Pálmai József, Teréziánium prefektusa,
Debrecen.

Peszeki Ferenc pápai kamarás, es-
peres-plébános, Zilah.

Dr. Schiffert Béla apát-kanonok, püs-
pöki helytartó, Nagyvárad.

O. S. B.:

Dombos (Draxler) Fülöp gimn. tanár,
Budapest.

Dr. Gacs Emilián gimn. tanár., Kö-
szeg.

Dr. Hets Aurelián, Sao Paulo, Bra-
zília.

Jordán Emil, Sao Paulo, Brazília.

Kádi Győző gimn. tanár, Győr.

Komáromi Titusz plébános, Zalavár.
Dr. Markos János káplán, Győrszent-
iván.

Dr. Pálos Ferenc gimn. tan., Komárom.
Polgár Vilmos olaszországi ösztöndíjat
kapott, Bologna.

Poroszlai Valérián gimn. tan., Eszter-
gom.

Pécsi egyházmegye:

Dr. Gálos László a pécsi Erzsébet tu-
dományegyetem magántanára Egy-
házjog tárgykörből.

Dr. Kopcsányi Miklós, Roma, Via
Giulia.

Dr. Nagy Ferenc, Roma, Via Giulia 1.

Rozsnyói egyházmegye:

Borovi József teol. tanár, Rozsnyó.

Csomor Ernő, Losonc.

Illés István, Ipolygalsa.

Hinel Pál, Mátranovák.

Dr. Maján János pápai kamarás, püs-
pöki helytartó.

pöki helytartó.

Matus Andor esperes-plébános, Szent-
simon.

Szentirmai Imre, Karancskeszi.

Székesfehérvári egyházmegye:

Füzy Sándor teológiai tanár, Székes-
fehérvár.

König Simon plébános, Gánt.

Simay Kálmán plébános, Etyek.

Ohmüllner Márton spirituális, Székes-
fehérvár.

Rácz Gábor káplán, Pilisvörösvár.

Dr. Tubel Gyula teológiai tanár, sze-
minárium prefektus, Székesfehérvár.

Szatmári egyházmegye:

Dr. Dobos János kir. kat. főgimnáziumi
hittanár, Szatmár.

Dunay Miklós plébános, Kéthegyköz,
U. p. Bihar.

Frink (Korlát) Ferenc leánygimnáziumi
hittanár, Szatmár.

Galambos József káplán, Beregszász.

Dr. Lőrincz Lajos kir. kat. főgimnáziumi
igazgató, Szatmár.

Pakocs Károly kanonok, országgyűlési

képviselő. Irodalmi működésének el-
ismeréséül Korvin-koszorút kapott.
Persely Péter satm., titkár, Kassa.

Dr. Scheffler János, az egyházjog ny.
r. tanára, Kolozsvár. Tudományos
működésének elismeréséül Korvin-
koszorút kapott.

Szabó István pp. preláthus, satmári
nagyprépost, püspöki helynök és fő-
rendiházi tag lett.

Szombathelyi egyházmegye:

Dr. Császár József pp. preláthus, sze-
mináriumi rektor nyugalomba vo-
nult.

Holzedl Henrik esperes-plébános,
Lenti.

Dr. Horváth István adminisztrátor,
Kenyeri.

Kulcsár István hitoktató, Körmend.

Léránt István iskolaszatatóriumi lel-

kész, hitoktató, Szentgotthárd.

Dr. Lipics József hitoktató, Zalaeger-
szeg.

Dr. Littyán Sándor hitoktató, Zala-
egerszeg.

Németh Ferenc káplán, Kőszeg.

Putz János plébános, nagyszentmihályi
plébánost felvette a várvidéki (bur-
genlandi) apostoli kormányzóság.

Váci egyházmegye:

Dr. Czvikovszky János hittanár, Rá-
kospalota.

Dr. Dancsák Sándor hittanár, Pest-

szentlőrinc.

Dr. Kallós István teológiai tanár, pre-
fektus, Vác.

Nyitrai Ferenc káplán, Pestszenterzsébet.
Rokonai József hittanár, Hatvan.

Veszprémi egyházmegye:

Benke Lajos káplán, Marcali.
Dr. Egerszegi Lajos plébános, Attala.
Földi Elemér káplán, Csabrendek.
Gelencsér János lelkész, Kutas.
Dr. Kovács István h. esperes-plébános, Alsópáhok.
Dr. Mészáros Béla plébános, Zalahaláp.
Muzslay László hitoktató, Kaposvár.
Petrák Mihály káplán, Káptalanfa.
Dr. Sárközy Lajos p. kamarás, kano-
nok, szeminárium rektor, Veszprém.
Schweitzer József káplán, Csurgó.
Dr. Szalai Miklós plébános, Bakony-
szombathely.
Szemes József udvari káplán, Veszprém.

HALOTTAINK

Dr. Breyer István győri megyéspüspök.

Az Úr Jézus ígérete: „Bizony, bizony mondom nektek, aki az én beszédemet megtartja, halált nem lát mindörökké” (Jn. 8, 51.), és az elhunyt püspök apostoli élete a záloga reményünknek: Breyer István győri megyéspüspök számára „az élet Krisztus, a halál nyereség” (Fil. 1, 21.). A legméltóságosabb Oltáriszentséghez mindig különös melegséggel vonzódo, egyházmegyéjét bölcsen kormányzó apostolotudó halála mély gyásszal töltötte be a Központi Szemináriumot, a Püspök kispapéveinek otthonát. Erősen hisszük, hogy a méltóságban alázatos, szenvedésben türelmes, Krisztusban mindenkor bízó lélek megkapja Isten gyermekeinek örökségét, mert „ismeri az Úr az ártatlanok napjait, s örökségük örökre megmarad” (Zsolt. 36, 18.).

Bíhon István kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, Nyiregyháza.

Fátrai (Fridrich) Sándor szentszéki tanácsos, ny. plébános, Nógrádverőce.

Kertész Kálmán plébános, Öskü.

Kiss Piusz pécsváradi apát, ny. lelkész, Csopak.

Simonyi Ferenc esperes-plébános, Tékovska-Breznica.

REQUIESCANT IN PACE!

„CISZ”

Bogdánffy Szilárd	I. 23.	Laczkó József	IX. 21.
Boróvi József	XI. 5.	Miklós István	IX. 8.
Hegyi László	IX. 6.	Németh László	IX. 22.
Kováts Erazmus	IX. 7.	Nyitrai Ferenc	IX. 9.
Krenyiczky István	X. 10.	Véghseő György	IX. 11.
Zakar András	IX. 10.		

BRAZILIABÓL:

„. . . Azóta már a *Centralistából* (Emil kapott) is olvasok, betegágyamon minden sorát, még a hirdetéseket is átolvastam.”

(Sao Paulo, 1940 február 9. Dr. Hets Aurélián O. S. B. leveléből.)

CENTRALISTÁK ÚJ KÖNYVEI,

melyekről mindig örömmel számolunk be, ha a mélyen tisztelt szerzők egy-egy példányt lapunkhoz beküldenek.

Dr. Egyed Lajos: A Szentírás idézettára. (350 l.) Korda kiadása. Budapest, 1940.

A magyar katolikus tudományos irodalom régóta hiányát érezte már olyan szentírási konkordanciának, mely az egész hit- és erkölcsant felőleli, Egyed Lajos most mejelent idézettára megszünteti ezt a hiányt. A hatalmas, izléses kiállítású kötet a szentírási idézeteket a hit- és erkölcsant fogalmai szerint dolgozta föl, tehát ú. n. reál-konkordancia, melyet azután kitűnő verbál-konkordancia egészít ki.

Dr. Erdely Ferenc: Sacerdotium aeternum. (253 l.) Korda kiadása. Budapest, 1940.

Tavalyi lelkigyakorlatunk felejthetetlen elmélkedéseit adta ki könyv-alakban spirituális atyánk. Ezek az elmélkedések és a hozzájuk csatolt re-kollekciós pontok elsősorban a kispapi lélekhez szólnak, de igen nagy lelki haszonnal olvashatják felszentelt paptestvéreink is.

Dr. Ervin Gábor: Veni Sancte — Te Deum. (135 l.) Korda kiadása. Budapest, 1939.

A hittanár-szerző fiatal leányoknak elmondott szentbeszédeit gyűjtötte össze ebben az izléses kötetben.

Dr. Ervin Gábor: Mutasd meg az Atyát. (115 l.) Korda kiadása. 1940.

Egyéni hangú, önálló feldolgozású lelkigyakorlatos könyv. Középiszkolás lányok számára rendkívül értékes anyagot nyújt benne a leánylelket jól ismerő szerző.

Füzy Sándor: Origenes és Celsus. (92 l.) Székesfehérvár, 1940.

Füzy Sándor doktori értekezése Origenes „Contra Celsum” című művén keresztül szellem- és kortörténeti áttekintést nyújt arról a hatalmas küzdelemről, amelyet a pogány világnézet és a fiatal keresztény vallás vívott a II. és a III. században. Megismerteti Origenest, az ókeresztény kor legnagyobb apologétáját, s részletes tájékoztatást ad a II. és a III. század irodalmának apologetikai fejlettségéről.

Dr. Gálos László: Az Egyház alkotmányának szerkezete és érintkező-pontjai a világi alkotmányokkal. (223 l.) Pécs, 1940.

Teljes és hiánytalan kép az Egyházzal és alkotmányáról s általában egész jogrendszeréről. Az időszerű tárgyat a rávonatkozó hatalmas irodalom tökéletes ismeretével, sok tudással s kitűnő jogi érzéssel írta meg a szerző.

Kertész Kálmán—Gräf Richárd: Igen, Atyám! (234 l.) Szent István-Társulat kiadása. Budapest, 1939.

Mély, gyakorlati, modern lelki könyv. Tárnya a lelki élet alapvető tétele: tökéletességünk és boldogságunk alapja akaratunknak az Isten akaratának való hiánytalan alávetése. A fordító, boldogult Kertész Kálmán derék, hálára méltó munkát végzett.

Kopcsányi Miklós: „Ad nutum” kifejezés története és jogi értelme. (76 l.) Budapest, 1940.

Ez a Pázmány Egyetem Kánonjogi Szemináriumának kiadványai között mejelent doktori értekezés egyetlen jogi fogalom, az „ad nutum” kifejezés történeti kialakulásával s pontos jogi értelmének megállapításával foglalkozik, egyszersmind világos képet fest arról a jelentős változásról, ami a középkor végétől kiindulóan az egyházi alkotmányjogban bekövetkezett.

H. Marchant: Előítéletek gátjain keresztül. (134 l.) Korda kiadása. Budapest, 1940.

Iskolánk az eredeti mű negyedik német kiadásából fordította le Hollandia volt kultuszminiszterének, a kiváló jogtudósának a katolikus Egyházza

való hazatéréséről szóló könyvét. A könyvhöz a szerző és P. Bangha írt előszót. A bíráló, mely fogadta, a konvertita irodalom legjobbjai közé sorozta.

Dr. Marczell Mihály: Érosz és étosz. (270 l.) Szent István-Társulat kiadása. Budapest, 1940.

Rektor atyánk új könyvében a mai forrongó és túlfűtött érzékiségű kor egyik legnagyobb problémájára, az érosz és étosz kérdésére ad feleletet és megnyugtató, az Isten terve szerint való megoldást. Pappnak, nevelőnek nélkülözhetetlen ez a tudós alaposságával s a nevelő szeretetével megírt könyv.

Dr. Péterffy Gedeon: Tóth Tihamér. (155 l.) Szent István-Társulat kiadása. Budapest, 1940.

Istenben boldogult püspök atyánk finom hozzáértéssel s a tanítvány őszinte, hálás lelkesedésével megírt élettörténete. Élet- és jellemrajz, egyszerűsággal összefoglalás az irodalomtörténet számára Tóth Tihamér írói működéséről.

Prochnow Endre: Napsugarat a lelkekbe! (119 l.) Szerző kiadása. Budapest.

Az egyházi év vasárnapjainak és egyes ünnepeinek az evangéliumi szakaszait dolgozta fel a szerző ebben a kötetben. A katolikus ifjúság számára kitűnő diák lelki olvasmány, e mellett azonban ifjúsági szentbeszédnek készítésénél is nagy haszonnal forgatható.

Dr. Tóth Tihamér: Jöjjön el a Te országod! (272 l.) Szent István-Társulat kiadása. Budapest, 1940.

Tizenhat teljesen kész szentbeszéd az Isten országáról, kilenc bő beszédvázlat a „Legyen meg a Te akaratod” gondolatkörből, — gondolatok, jegyzetek: ez a tartalma a nagy püspök utolsó könyvének, amelyet a megboldogult kézírataiból iskolánk rendezett sajtó alá, a bevezetésben jelezve a munka különleges értékeit és jelentőségét.

Dr. Városi István: Dimídius. Szent István-Társulat kiadása. Budapest, 1940.

A mindent csak félig élő, se jó, se rossz emberről írta Városi István ezt a sok költőiséggel s tragikus mélységekkel teli drámai költeményt. Főhőse Dimídius, az örök emberi ingatagság megszemélyesítője, akinek csak tragikus összeomlás s a Gonosz útjain való bolyongás a sorsa, míg Isten kegyelme meg nem váltja.

Dr. Waigand Josephus: Missiones Indiarum Orientalium Sacrae Congregationi de Propaganda fide concreditarum, iuxta visitationem Apostolicam 1859—63. (132 l.) Budapest, 1940.

A majdnem skizmává fajult goai hitvita megszüntetésére kiküldött apostoli vizitátorok jelentéseit tárgyalja a tudós szerző. Ez a részletkérdés azután alkalmat ad neki arra is, hogy megrajzolja, milyen volt a keletindiai missziók élete a múlt század közepén.

Dr. Zsigovits Béla: Utazzál velem a föld körül! (352 l.) A szerző kiadása. Budapest, 1940.

Nem megszokott utirajz, hanem rendkívül érdekes tanulmány, melyben a szerző megismerteti velünk azoknak az országoknak és népeknek a lelkét, amelyekkel földkörüli útján találkozott.

Akik már voltak Rómában, — kérjük — ne feledkezzenek meg a hatodévesekről, ökök most készülnek a nagy zarándokútra.

A már eddig leközlött CISz-napok minden évben állandóan ugyanazok maradnak. Aki esetleg még nem kapcsolódott volna be imaközösségünkbe, kérjük, szíveskedjék belépési szándékáról értesítést küldeni, hogy „egyek legyünk”.

A
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
karácsonyi könyvei.

Halasy—Nagy József:
EMBER ÉS VILÁG
Ára 10— P.

Kenyeres Imre:
REJTELMES
IRODALOM
Ára 3·80 P.

Szegváry Mihály:
SZEKUNDAIRTÓ R. T.
Ára 3·80 P.

Kaphatók
minden könyvkereskedésben.

TUDOMÁNYOS MŰVEK
Bartucz Lajos:
FAJKÉRDÉS—
FAJISMERET
Ára 12— P.

IRODALOM:
KASSAI VIDOR
EMLÉKEZÉSEI
Ára 8— P.
IFJÚSÁGI KÖNYVEK
Kalló Ferenc:
ITT A PIROS —
HOL A PIROS?
Ára 3·80 P.

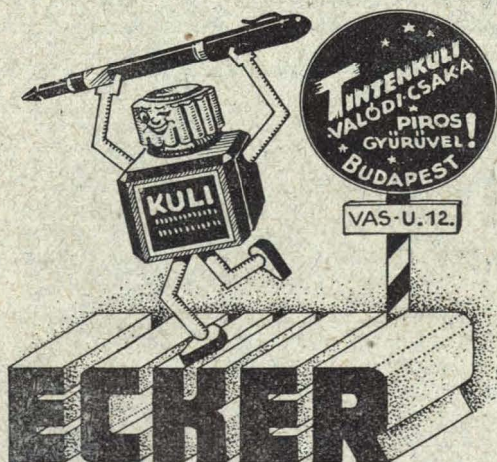
Orbán Dezső:
VISÓVÖLGYI VAKÁCIO
Ára 4— P.

Ortutay Gyula:
SZÉKELY NÉPBALLADÁK
II. propaganda kiadás.
Ára 5— P.

Jankovics Marcell:
FÉLSZÁZ
NÉVTELEN MAGYAR
Ára 6·40 P.

Fáth Imre:
FORRADALOM
A VI/B-BEN
Ára 3·80 P.

A K. M. EGYETEMI NYOMDA
könyvesboltja
IV., Kossuth Lajos-u. 18.

Mindenféle márkás
arany
töltőtoll
raktáron.

Négyszínű írón
Takarékirón
Nyomóírón

Támogassa
hirdetőinket!

PALKA JÓZSEF

Magyarország aranykoszorús mesterének
üvegfestészeti műterme
Budapest, VIII., Baross-utca 59.

Telefon: 1-302-28.

Alapítva: 1894.

K É S Z I T: stilszerű színes és festett templomablakokat, ólomba foglalt díszüvegezést, üvegmozaikot.

— Költségvetés díjtalan, javításokat is vállalok. —

Rómában, Milánóban és Párizsban (Grand Prix) kitüntetve.

MOST JELENT MEG:

Wimmer Anzelm O. S. M.: „ORABO SPIRITU, ORABO MENTE“. Imádkozunk lélekkel és értelemmel. Liturgikus elmélkedések a római misekönyv alapján az év minden napjára. I. kötet, mely az ádvent első vasárnapjától hetvenedvasárnapig terjedő részt foglalja magában. A II. kötet hetvenedvasárnaptól húsvétig, a III. kötet húsvéttól pünkösdig, a IV. kötet pünkösd és a rákövetkező tíz hét elmélkedési anyagát tartalmazza. Az V. kötet előkészületben, mely pünkösd után tizenegyedik vasárnaptól ádvent első vasárnapjáig terjedő időre szól.

Ára kötetenként bordó vagy zöld vászonkötésben 9'80 P
barna bőrkötésben 16'— P

Pius Paschnak magyar nyelven megjelent művei, továbbá más magyar nyelvű liturgikus művek is kaphatók.

Primíciára alkalmas szentképek, nagyon szép művészi reprodukciók, olcsó kivételben, 27 változatban.

Miseruhák, zászlók, egyéb könyvek, szobrok (beuroni művésziskola munkái), kegytárgyak nagy választékban.

Hitoktatáshoz szemléltető tábla a szentmiseről és liturgikus képsorozat az egyházi évről stb.

LITURGIA kegytárgy és könyvkiadó. Budapest, I., Krisztina-körút 127.

Az ország legmodernebb, legszebb
bemutató termei:

Nagykovácsy Üzletház

RÁDIÓ OSZTÁLYÁN
a budai fióküzleteiben.

Részlet és csere — Díjtalan bemutatás.

NAGYKOVÁCSY GARANCIA.

Kérjen árjegyzéket!

Az ország legnagyobb keresztény rádió szaküzlete

Pivárcsi Fülöp

aranyéremmel kitüntetve.

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 30.

Az összes
papi ruhák
készítője.

●
P A P I
SZABÓ

●
A Központi
Papnövelde
szállítója.

WACHA JÁNOS

kalaposmester

IV., Múzeum-körút 43.

Alapítási év: 1845.

**Az egyházi körök
kedvelt bevásárló helye.**

◆
**Ernyő, kesztyű, nadrág-
tartó nagy választékban.**

Vásárlásainál hivatkozzék a

CENTRALISTA

hirdetéseire.

Miseruhák, kelyhek, szobrok,
zászlók, cingulusok stb.
legelőnyösebb beszerzési forrása

OBERBAUER A. UTÓDA

Magyarország legrégebb
templomberendező és
zászlókészítő vállalata

Budapest, IV., Váci-utca 41.
Alapítási év: 1863. Telefon: 18—33—44.

**Kelyhek,
szentségtartók,
álló-, függő keresztek,
gyertyatartók stb.**

legszebb kivitelben
készülnek

Mészáros Lajos

műtövös mesternél

**Budapest,
VIII., Mária-utca 15. sz.
Telefon: 349—859.**

Javítást,
aranyozást, ezüstözést
felelősséggel vállalok.
Terveket készséggel küldök.

Farkas Tibor

papírkereskedő

**Budapest,
IV., Kecskeméti-u. 8.**

LEVÉLPAPIR

**TÖLTŐTOLL
NÉVJEGY**

ajándéktárgyak

BAROSS SZÖVETSÉG,
KAT. ÖSSZETARTÁS,
PIARISTA DIÁKSZÖV. tagja.

Egy elzúllott, leromlott falu megújítását,
a falusi lelkipásztorkodás titkát,
a templom megöltésének,
a gyóntatószék megkedveltetésének művészetét,
az apostolkodás áldozatos lelkületét

élő példában tárja elénk:

AZ ARSI PLÉBÁNOS

új kiadásban megjelent életrajza.

Irta: *F. Trochu,*

fordította: *Árvay-Nagy Bálint.*

Ára kartonkötésben 5— P, kötve 7·50 P.

Kapható:

KORDA R. T.

Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 4.

Telefon: 136—185.

HARMAT—SIK: „SZENT VAGY URAM!”

ima- és énekkönyvek.

Elemi iskoláknak:

Énekfűzet 100 énekkel, *dr. Werner Alajos* imarészével fűzve (80. kiad.) 10 fill.

ÚJ!

Kis szöveggönyv a leghasználatosabb 154 énekkel, az imarészét *dr. Gigler Károly* szerkesztette (40. kiadás) 36 fillér, ugyanaz félvászonkötésben 56 fillér.

Középiskoláknak: (a fentiekén kívül)

Kis kótás „Szent vagy Uram” 154 ének kótájával. Az imarészt *dr. Pantol Márton* szerkesztette (2. kiadás). Egészvászonkötésben 1·50 P.

Teljes szöveggönyv mind a 306 ének szövegével *dr. Koudela Géza* imarészével. 1·80 P.

Leánygimnáziumok részére:

Magyar Cantuale 512 oldalon 350 ének (240 népének, 50 motetta 2—3—4 egyenmű hangra, 60 gregorián ének, mise és himnusz), *dr. Koudela Géza* szerkesztette az imarészét. Egészvászonkötésben 4·20 P.

Fiúgimnáziumok részére:

Harmonia Sacra 448 oldalon, 230 népének 4 szolamú **vegyeskari** letétben (harmóniumon is játszható 30 klasszikus vegyeskari motetta és 32 gregorián ének, misék, himnuszok, rezponzóriumok, stb.) Egészvászonkötésben 4— P.

A fenti imakönyvek mind tartalmazzák a Nagym. Püspöki Kar által kötelezően elrendelt (1937. III. 17-i tanácskozásán) 73 „Szent vagy Uram!” szerinti egyházi éneket és 21 gregorián dallamot.

Magyar Kórus kiadóhivatala. Budapest, XII., Fery Oszkár-utca 55.

NESZVEDA ANTAL

viaszgyertyaöntőde

Máriabesnyő (Pest m.)

1890—1940.

állami ezüst- és aranyéremmel kitüntetve.

Magyarország elismert — 50 éves —
cége templomi viaszgyertyák
készítésében.

Kívánságra árlapot szívesen küldök.

Cégtulajdonos: özv. Neszveda Antalné.

Reverenda,
cimáda

**Csuhá és
Poltikovics**
papi szabók.

Budapest,

IV., Múzeum-körút 21.
és IV., Magyar-u. 28.

Telefon: 184—396.

Támogassa hirdetőinket

**és vásárlásainál
hivatkozzék a**

ENTRALISTÁRA.

Kelyhek,
cibóriumok,
szentségtartók
egyházi szobrok
művészi kivitelben

Weisz Frigyes

kegytárgyüzletében
IV., Ferenciek-tere 3-4.

Karácsonyi vásárra,
misszióra
bizományi árut adunk.

Reverendát,
cimádát
olcsón jót készít

Nádor József

polgári és papi szabó.
Arany- és ezüstéremmel kitüntetve.

B u d a p e s t,
VIII., József-körút 13. I. 16.

Keleti-pályaudvarhoz közel.
Központi Papnevelő Intézet szállítója.
Vidékre is szállít.

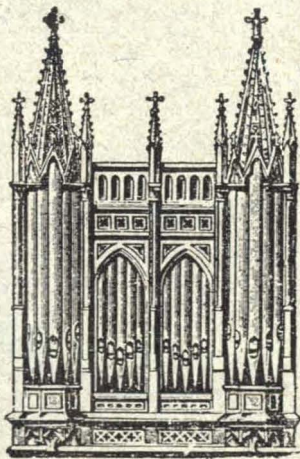
ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR R. T.
P É C S.

ORGONÁK

elsőrangú ki-
vitelben, bár-
mely rend-
szerben.

Új homlokzat-
sípok, átépíté-
sek, javítá-
sok, hangolá-
sok, évi kar-
bantartások a
legjobb kivi-
telben, a leg-
jutányosabb
árak mellett.

Az egri, ka-
locsai, kassai,
győri és pécsi
székesegyhá-
zak és a sze-
gedi Fogadalmi székesegyház világhírű nagy
orgonájának készítője.

Villamos fűtatóberendezések.

KITŰNŐ HANGŰ HARMÓNiumOK.

Templomi ruhák,
zászlók,

Szabó Gyula

egyházi ruha műintézete.

FLEMMICH A. FIAI
selyemgyár képviselője.

BUDAPEST,
IV.,

Prohászka
Ottokár-u.
10. szám.

Telefon:
180—463.

Miseruhák,
zászlók,
templomi
ruhaanyagok
stb. legelő-
nyösebb be-
szerzési for-
rása.

Ha mindennap olvasunk ujságot,

negyedévenként olvassuk a

Teológiát,

amely hitünk kincseit ragyogtatja meg és belekapcsolja az olvasót a világegyház tudományos üzemébe.

A Bölcséleti közlemények c. állandó melléklettel

évi előfizetési díja 10— P.

Cím: Budapest, Pázmány Péter Tud. Egy. Hittudományi kar.

F. W. FABER:

MINDENT JÉZUSÉRT

Az angol eredeti figyelembevételével és csaknem kétévi munkával készült a M. E. I. fordítása. Ára 480 P. Lehetővé teszi, hogy a mélyrenéző hittudásnak a hét-köznapiok lelki életére rendkívül termékeny gondolatai magyar nyelven is szívesen fogadott buzdítások legyenek.

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi Iskolájának kiadványai közül kaphatók:

H. P. Marchant:

Előítéletek gátjain keresztül

Néhány évvel ezelőtt katolikus hitre tért holland miniszter nagy feltűnést keltett vallomásai. Szellemesen írja meg, hogyan dőltek össze képzelt nehézségei az Egyház ellen és milyen örömet okozott végül a hazatérés ősei hitéhez. Korda kiadásában. Ára 3— P.

Tóth Tihamér:

JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD!

Utolsó szentbeszédei, melyet a M. E. I. rendezett sajtó alá az 1938—39. évben, részben elmondott, részben csak elmondásra előkészített kézirat-anyagból. Szent István-Társulat kiadásában. Ára 750 P.

